

SPRÁVA O HODNOTENÍ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE ZBEHY

Podľa prílohy č. 5 k zákonu č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné
prostredie v znení neskorších predpisov

September 2019

Obsah

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	5
I. Základné údaje o obstarávateľovi	5
1. Označenie.....	5
2. Sídlo	5
3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie a miesto na konzultácie	5
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii.....	6
1. Názov.....	6
2. Územie (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo)	6
3. Dotknuté obce.....	6
4. Dotknuté orgány.....	6
5. Schvaľujúci orgán	6
6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice ..	6
B. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	7
I. Údaje o vstupoch	7
1. Pôda	7
2. Voda.....	8
3. Suroviny	10
4. Energetické zdroje	10
5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru.....	11
II. Údaje o výstupoch	14
1. Ovzdušie	14
2. Voda.....	15
3. Odpady	16
4. Hluk a vibrácie	16
5. Žiarenie a iné fyzikálne polia	17
6. Doplnujúce údaje.....	18
C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	18
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia	18

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia - podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.....	19
1. Horninové prostredie.....	19
2. Klimatické pomery	20
3. Ovzdušie	21
4. Vodné pomery.....	22
5. Pôdne pomery.....	23
6. Fauna a flóra.....	24
7. Krajina	25
8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov a územný systém ekologickej stability.....	26
9. Obyvateľstvo	27
10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská	28
11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality	29
12. Iné zdroje znečistenia.....	29
13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov	29
III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.....	30
1. Vplyvy na obyvateľstvo	30
2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	31
3. Vplyvy na klimatické pomery	32
4. Vplyvy na ovzdušie	32
5. Vplyvy na vodné pomery	32
6. Vplyvy na pôdu	33
7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy	33
8. Vplyvy na krajinu.....	34
9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma	35
10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	35
11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	36
12. Iné vplyvy	37
13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi	37

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie	38
V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom.....	39
1. <i>Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu</i>	39
2. <i>Porovnanie variantov</i>	40
VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia.....	45
VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení.....	45
VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie.....	46
IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)	47
X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení	47
XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa	48

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie

Obec Zbehy

2. Sídlo

Zbehy č. 69, 951 42 Zbehy

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie a miesto na konzultácie

Oprávnený zástupca obstarávateľa:

Ing. Adam Žákovič, starosta obce

Obečný úrad Zbehy

č. 69

951 42 Zbehy

t.č. 0903 718 326, e-mail: obec@zbehy.sk

Spracovateľ Územného plánu obce Zbehy:

ARCH.EKO BB s.r.o., Kuzmányho 2, 974 01 Banská Bystrica

Ing. arch. Michal Dovičovič, autorizovaný architekt SKA

Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD:

Ing. arch. Gertrúda Čuboňová

Číslo preukazu odbornej spôsobilosti : 236

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. *Názov*

Územný plán obce Zbehy

2. *Územie (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo)*

Kraj : Nitriansky
Okres : Nitra
Obec : Zbehy
Katastrálne územie : Zbehy, Andač

3. *Dotknuté obce*

Nitra – Dražovce, Čakajovce, Šurianky, Čab, Lukáčovce, Alekšince, Lehota, Lužianky

4. *Dotknuté orgány*

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovávaní a schvaľovaní územno-plánovacej dokumentácie obce sú orgány určené v § 140a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

5. *Schvaľujúci orgán*

Schvaľujúcim orgánom pre územnoplánovaciu dokumentáciu obce Zbehy je Obecné zastupiteľstvo obce Zbehy.

6. *Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice*

Územný plán obce Zbehy rieši výlučne katastrálne územia obce Zbehy, riešené územie v rámci územnoplánovacej dokumentácie obce leží mimo dosahu štátnych hraníc Slovenskej republiky a nemá vplyv presahujúci štátne hranice.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda

Stav pôdneho fondu a jeho kvalita sú závislé od ich prirodzených vlastností, od prírodných a antropogénne vyvolaných procesov, od vykonaných melioračných opatrení a vplyvu ľudskej činnosti. Väčšina plochy katastrov obce Zbehy je poľnohospodársky intenzívne využívaná a funkčne v katastri obce prevláda orná pôda. Katastrálne územia predstavujú prevažne poľnohospodársku krajinu intenzívne využívanú na produkciu poľnohospodárskych plodín. Dominantné plošné zastúpenie má veľkobloková orná pôda. Jej štruktúra je rozdielna v závislosti od geomorfologických podmienok.

Najhoršiu ekologickú hodnotu vykazujú agrocenózy na ornej pôde, ktoré sú plošne najrozsiahlejšie. Spôsobuje to pestovanie monokultúr poľných plodín na pomerne rozsiahlych plochách, používanie agrochemikálií, znižovanie prirodzenej úrodnosti pôdy, zakysľovanie pôdy, utláčanie pôdy ťažkými mechanizmami, znižovanie obsahu humusu v dôsledku nedostatočného prísunu organickej hmoty do pôdy, zvyšovanie podielu bledého humusu v samotnom humuse v dôsledku neprimeraného zastúpenia silážnych plodín v osevných postupoch.

Podrobnú charakteristiku o pôdno-ekologickom charaktere riešeného územia poskytujú bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ), ktoré vyplývajú zo zhodnotenia genetických vlastností pôd, pôdotvorného substrátu, zrnitosti, klímy, svahovitosti, štrkovitosti, hĺbky pôdy a expozície. Bonitovaná pôdno-ekologická jednotka je klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom konkrétnom stanovišti. BPEJ sú na základe vyhodnotenia produkčných schopností poľnohospodárskych pôd zaradené do 9. obvodových skupín, pričom do prvých 4. skupín sú zaradené pôdy s vysokou produkčnou schopnosťou a sú osobitne chránené podľa Zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a podľa Zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia. Skupina pôd 1 – 4 predstavuje pôdy s vysokou produkčnou schopnosťou, 5 – 7 sú pôdy so strednou kvalitou a pôdy 8 – 9 majú nízku kvalitu.

V katastrálnom území sa nachádzajú nasledovné skupiny pôd:

k.ú. Andač (kód KÚ – 800180) :

kód BPEJ: 0106002, 0119002, 0138202, 0139002, 0139202, 0144002, 0145002,

k.ú. Zbehy (kód KÚ – 872831) :

kód BPEJ: 0102002, 0106002, 0117002, 0119002, 0126002, 0139002, 0144002.

2. Voda

Zásobovanie pitnou vodou

Na území obce Zbehy sa nenachádzajú žiadne vodné zdroje využiteľné na hromadné zásobovanie pitnou vodou. Verejný vodovod v centrálnej časti obce Zbehy je súčasťou I. tlakového pásma verejného vodovodu mesta Nitra. Voda je do rozvodnej siete vodovodu obce privádzaná potrubím PVC DN 200. Napájacím miestom je vodomerná šachta na ulici Za železnicou. Vodovod je v majetku obce a prevádzkovateľom je EKOSTAVING Nitra. Na vodovod je napojených cca 1 500 obyvateľov, firmy a občianska vybavenosť.

V Zbehoch v zastavanom území nad kótou 160,00 m n. m., kde v súčasnosti býva cca 460 obyvateľov, tlakové pomery v rozvodnej vodovodnej sieti nezabezpečujú minimálny hydrodynamický pretlak 0,25 MPa (ulice: Domovina, Chotárna a horné úseky ulíc Hlboká, Stredná a Školská).

Časť obce Pri Mlyne (Piešťanská ulica a firma RETIC, s.r.o.) je zásobovaná pitnou vodou z rozvodnej siete verejného vodovodu obce Čakajovce. Správcom vodovodu je Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. OZ Nitra. Na verejný vodovod je napojených cca 66 obyvateľov.

V miestnej časti Andač nie je vybudovaný verejný vodovod. Potreba pitnej vody pre spotrebiteľov je zabezpečovaná z individuálnych vodných zdrojov (studní). V súčasnosti sa pripravuje stavba verejného vodovodu do tejto miestnej časti. Vybudovanie vodnej stavby „Verejný vodovod Zbehy – Andač“, podľa § 26 ods. 1 vodného zákona v súčinnosti s § 66 stavebného zákona povolil stavebníkovi, obci Zbehy Okresný úrad v Nitre, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia.

Splašková kanalizácia

V obci Zbehy nie je vybudovaná verejná splašková kanalizácia, stavba obecnej ČOV bola zastavená. Splaškové odpadové vody sú akumulované v žumpách. Splaškové vody zo žump sa majú vyvážať na ČOV Nitra. Obec Zbehy je súčasťou aglomerácie Nitra (odvádzanie odpadových splaškových vôd verejnou splaškovou kanalizáciou do verejnej kanalizácie mesta Nitra a ich čistenie na ČOV Nitra), ale stavba sa zatiaľ nerealizovala.

Územný plán obce Zbehy rieši alternatívny spôsob odvádzania a čistenia splaškových odpadových vôd. Dokumentovaná je len 2. alternatíva - návrh odvádzania splaškových odpadových vôd a ich čistenie na ČOV Zbehy.

Odvádzanie dažďových vôd

Zrážkové vody z povrchového odtoku v zastavanom území sú odvádzané rigolmi pozdĺž komunikácií:

- v obci Zbehy do melioračných kanálov, resp. vsakovaním do voľného terénu,
- v miestnej časti Andač do Sliváčskeho potoka a do vsaku.

Protipovodňová ochrana

Ochrana územia pred povodňami zahŕňa technické a netechnické opatrenia. Medzi technické opatrenia môžeme zaradiť retenčné nádrže, reguláciu korýt a ich stabilizáciu, výstavbu ochranných hrádzí, opatrenia vedúce k zníženiu erózie a zvýšeniu retencie v povodí. Netechnické (alternatívne) opatrenia zahŕňujú definovanie povodňového ohrozenia a povodňového rizika, resp. záplavového územia, predpovedné a varovné systémy, či povodňové plány a prehliadky.

V súčasnosti je schválený Program revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR, ktorý sa zameriava na zadržanie dažďovej vody v krajine, ako aj na celkové oživenie a obnovu poškodenej krajiny a minimalizáciu rizika vzniku povodňových prívalových vln. Podľa tohto programu protipovodňová prevencia spočíva v trojstupňovom prístupe s nasledovnou postupnosťou :

- 1.) zachytenie dažďovej vody v priestore, kde spadne,
- 2.) následná retencia (akumulácia) dažďovej vody v krajine,
- 3.) odvedenie tej časti dažďovej vody, ktorú územie predtým neabsorbuje.

Jedným zo základných krokov účinnej prevencie proti povodňam bude obnovenie ekosystémových funkcií povodia, územia, resp. krajiny, ktoré svojimi prirodzenými vlastnosťami zadrží dažďovú vodu, umožní jej vsakovanie do podlažia, zvýši kvalitu pôdy a v rámci priestorovej optimalizácie funkcií, potrieb a využívania krajiny človekom, zabezpečí aj jej ekologickú stabilitu.

Územím obce Zbehy pretekajú vodohospodársky významné vodné toky: Nitra, Radošinka, Andač, Perkovský potok, Dobrotka a vodný tok Sliváčský potok.

V území obce Zbehy sú z dôvodu ochrany intravilánu obce a poľnohospodárskej pôdy pred záplavami realizované nasledujúce úpravy vodných tokov :

- Radošinka a Nitra formou obojstranných ochranných hrádzí na celom úseku toku v území obce,
- Perkovský potok formou obojstranných ochranných hrádzí v úseku od ústia do Radošinky po most na ceste do Nových Sadov a korytovou úpravou v zostávajúcom úseku po rkm cca 2,550,
- Andač úpravou koryta od zaústenia do Radošinky v celom úseku po rkm cca 3,540,
- Sliváčsky potok úpravou koryta od zaústenia do Andača po rkm cca 2,350.

Na Sliváčskom potoku bola vybudovaná suchá nádrž (polder) Andač. Hrádza je lokalizovaná cca 100 m od ústia do Andača. Suchá nádrž bola realizovaná pravdepodobne pred rokom 1991, keď bol Sliváčsky potok v správe Štátnej melioračnej správy.

Realizáciou ochranných hrádzí na Radošinke je zastavané územie obce chránené pred jej vybreženými vodami. Územie za hrádzou je však podmäčané priesakom vody hrádzou pri vysokej hladine Radošinky a odtokom zrážkových vôd z územia (vnútorné vody). Významnú funkciu v odvádzaní vnútorných vôd majú odvodňovacie kanály (B, C, E, F, G) v správe Hydromeliorácie, š.p., ktoré boli vybudované v k. ú. Zbehy v r. 1947 v rámci stavby „Odvodnenie pozemkov Zbehy“. Pre územie obce Zbehy (k. ú. Zbehy a k. ú. Andač) nie sú vyhotovené mapy povodňového ohrozenia ani povodňového rizika.

Podľa „Povodňového plánu záchranných prác obce Zbehy“ z augusta 2018 je obec potenciálne ohrozovaná vybreženými vodami z Radošinky. Stupne povodňovej aktivity vyplývajú z vodného stavu vo vodomernej stanici Čab – Sila : I. stupeň pri 290 cm, II. stupeň pri 300 cm a III. stupeň pri 310 cm.

3. Suroviny

Vzhľadom na geologickú stavbu sa v riešenom území nerastné suroviny nachádzajú len ojedinele v minimálnom rozsahu a preto sa na území obce ťažba nerastných surovín nerealizuje. Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra, Bratislava, zo dňa 20. 11. 2017, nie sú na území obce evidované objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín, nie sú evidované staré banské diela v zmysle § 35 ods. 1, zákona č. 44/1988 a nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast.

4. Energetické zdroje

Zemný plyn (ZP) sa v obci v najväčšej miere používa na účely vykurovania, prípravu teplej vody, varenie a na rôzne technologické účely. Intravilán obce je prakticky celoplošne plynofikovaný. Dominantným energonosičom na výrobu tepelnej energie je ZP. Zo zdroja ZP k jeho

odberateľom je ZP dodávaný VTL a STL plynovodnou distribučnou sieťou (DS) tvorenou systémom diaľkových a miestnych PZ. Plynovodnú DS v katastrálnom území obce v súčasnosti prevádzkuje najmä firma SPP – distribúcia, a.s..

Severovýchodnou časťou územia obce je vedená trasa VTL plynovodu PN25 DN150 Jelšovce - Čab, východný okraj územia križuje trasa plynovodu PN25 DN300 Jelšovce – Nitra – Šaľa (Duslo). Zdrojom zemného plynu obce Zbehy je VTL prípojka PN25 DN80 Zbehy z VTL plynovodu PN25 DN150 Jelšovce - Čab a VTL regulačná stanica (RS) RS 2000 Zbehy. Zdrojom zemného plynu miestnej časti Andač je VTL regulačná stanica RS 3000 Rišňovce cez STL2 plynovodnú DS Rišňovce - Alekšince - Lukáčovce.

Obec Zbehy je zásobovaná nadzemnou a čiastočne aj podzemnou sieťou VN rozvodov až po trafostanice. Zastavané územie obce je napájané z 11 trafostaníc. Obec je odberateľom elektrickej energie z transformovne VVN-110kV/VN-22kV Cabaj-Juh a RZ Nitra. Obec je pripojená na elektrickú energiu z distribučnej rozvodnej nadzemnej siete z východnej strany z VN-22 kV č. 278 a zo západnej strany z VN-22kV č. 236.

Pri predpokladanom rozvoji bytovej výstavby, občianskej vybavenosti, výrobných a iných podnikateľských aktivít na území obce Zbehy je potrebné uvažovať s úpravami technického riešenia elektrifikácie a so zvýšenou energetickou náročnosťou. Vonkajšiu nadzemnú distribučnú sieť VN rozvodov 22 kV v zastavanom území až po trafostanice zásobujúce obec bude potrebné postupne demontovať a napojenie k trafostaniciam realizovať podzemným káblovým 22 kV vedením. V rámci ďalšieho rozvoja obce bude potrebné realizovať výmenu a doplnenie jestvujúcich stožiarových trafostaníc za nové kioskové trafostanice s požadovaným výkonom.

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Cestná doprava

Hlavnú dopravnú kostru v obci tvoria cesty III. triedy č. 1677 a 1675, ktoré majú pre dopravnú obsluhu obce základný význam. Týmito dvoma cestami je obec rozdelená na dve časti. V časti obce Andač je dopravná obsluha zabezpečovaná cestou III. triedy č. 1683, vo východnej časti obce cestou č. 1678. Južným okrajom katastra prechádza mimo dosahu zastavaného územia obce cesta II/513 (Nitra – Hlohovec).

Cesta III/1677 (Nitra – Zbehy – Čakajovce) tvorí hlavnú dopravnú kostru obce a zároveň zabezpečuje prepojenie obce na cestu I/64 a na cestu II/513. Cesta je vybudovaná v kategórii C 7,5/60 a C 7/60, v obci je kategórie MOK 7/50 a MOK 6/40, má vyhovujúce smerové usporiadanie avšak šírkové usporiadanie nevyhovuje. V súčasnosti je komunikácia v dobrom technickom stave, kryt komunikácie je asfaltový. Križovatka ciest III. triedy (č. 1677 a 1675) v súčasnosti tvorí svojou neprehľadnosťou bodovú závalu.

Cesta III/1675 (Zbehy – Alekšince) zabezpečuje prepojenie obce s časťou obce Andač, obcou Alekšince a je zaústená na cestu II/513. Cesta je vybudovaná v kategórii C 7,5/60. Cesta má vyhovujúce smerové a nevyhovujúce šírkové usporiadanie. V súčasnosti je komunikácia v zlom technickom stave. Kryt komunikácie je asfaltový.

Cesta III/1678 (Zbehy – Veľké Ripňany) zabezpečuje prepojenie obce Zbehy s obcami v smere na Piešťany.

Trasa cesty III/1677 prechádza takmer celou obcou a tvorí dopravnú kostru obce. V severozápadnej časti obce tvorí dopravnú kostru cesta III/1675. Na obe tieto cesty je pripojená sieť miestnych komunikácií. Všetky majú charakter miestnych obslužných komunikácií s priamou obsluhou objektov priľahlej zástavby. Niektoré ulice sú zaslepené, bez otočiek.

Sieť miestnych komunikácií hlavne v staršej zástavbe nie je vhodne usporiadaná, kategórie ciest sú väčšinou nevyhovujúce a smerové oblúky sú s malými polomerami. Komunikácie sú vybudované v nenormových kategóriách, v šírkach od 3,0 m do 5,0 m. Dopravná premávka je na všetkých komunikáciách napriek nevhodným šírkovým usporiadaniam obojsmerná. Väčšina komunikácií má poškodený kryt, alebo je bez spevneného krytu. Normové kategórie spĺňajú len dve miestne komunikácie v novšej zástavbe, vybudované v kategórii MO 7/40. Po trasách miestnych komunikácií nie sú prevádzkované linky SAD. Vzhľadom na dopravný význam, spoločenskú funkciu a polohu v obci prisudzuje spracovateľ miestnym komunikáciám funkčnú triedu C3.

V hraniciach zastavaného územia aj mimo neho sú zriadené viaceré účelové komunikácie, ktoré prístupujú ďalšie časti katastrov. Všetky sú prašné a evidované ako poľné cesty.

Hromadná autobusová doprava

Cestná hromadná doprava má najväčší podiel na preprave cestujúcich do zamestnania, škôl a za nákupmi. Obec má vzhľadom na svoju polohu v blízkosti krajského mesta Nitra dobré zabezpečenie prímestskou autobusovou dopravou. Napojenie na diaľkovú hromadnú dopravu je zabezpečené v meste Nitra. Cez obec prechádzajú linky v smere na Veľké Ripňany a Piešťany, Topoľčany a v smere na Andač a Alekšince. Cez obec prechádza v súčasnosti sedem liniek. Na trasách ciest III. triedy je v obci umiestnených 7 obojstranných autobusových zastávok. Jedna je umiestnená v lokalite Oder a jedna je v miestnej časti Andač. Vybavenie a kvalita jednotlivých zastávok je rôzna, chýbajú samostatné zastávkové pruhy a prístrešky pre cestujúcich.

Statická doprava

Obec má vybudované väčšie parkoviská pri bytových domoch (oproti zdravotnému stredisku), pri predajni COOP Jednota (Supermarket), pri futbalovom štadióne, pri Penzióne Hoffer

a v rámci výrobných areálov (Radar s.r.o., RETIC, s.r.o., Zech Verwaltungs – Holding GmbH.). Menšie parkoviská sú vybudované pri obecnom úrade, pri oboch cintorínoch a v rámci areálu ZŠ. Garážovanie motorových vozidiel je riešené hlavne v súkromných garážach v rodinných domoch, samostatne stojacich garážach alebo na odstavných plochách pri rodinných domoch. Firemné vozidlá sú garážované v areálových objektoch.

Pri výstavbe novo realizovaných väčších stavieb (podnikateľských objektov, priemyselných parkov) je potrebné zabezpečiť parkovanie s potrebným počtom odstavných miest pre motorové vozidlá v rámci príslušných objektov, resp. pozemkov. Podrobnejšie riešenie statickej dopravy bude riešené v zmysle STN 736 110 v následných stupňoch projektových dokumentácií ku konkrétnym zámerom.

Pešia a cyklistická doprava

Väčšie pešie priestranstvá sú vybudované pri predajni COOP Jednota (Supermarket), v centre obce pri kostole, v parčíku južne od kostola, pri Obecnom úrade. Chodníky pre peších sú vybudované pozdĺž cesty III/1677 a z časti pozdĺž cesty III/1675 po školu. Pozdĺž obslužných komunikácií chodníky nie sú vybudované.

Na území obce nie sú vybudované samostatné cyklistické komunikácie.

Východným okrajom územia obce je vedená Ponitrianska cyklomagistrála (č. 019b - južná časť trasy). Dĺžka južnej časti trasy je 75 km, celkové prevýšenie 451 m. Začína pri obci Výčapy-Opatovce, po celej trase vedie po brehoch rieky Nitra, prechádza cez mestá Nitra a Nové Zámky, končí v obci Komoča, neďaleko sútoku riek Nitra a Váh. Územím obce je vedená aj regionálna cyklotrasa (č. 2104 Nitra - Rišňovce). Trasa vedie viacerými obcami juhozápadne od mesta Nitra. Prechádza obcami Jarok a Veľké Zálužie, kde sa nachádza východiskové miesto viacerých cyklotrás. Následne pokračuje obcami Báb, Rumanová, Rišňovce, Alešince, Zbehy, Lužianky a nakoniec prichádza do mesta Nitra. Celá trasa vedie po asfaltových cestách s menšou intenzitou dopravy.

Železničná doprava

Katastrami obce sú vedené štyri jednokoľajové neelektrifikované železničné trate. V smere od západu na juh železničná trať č. 141 Leopoldov – Lužianky, severovýchodnou časťou obce prechádza trať Jelšovce – Zbehy (Jelšovská spojka) a trať č. 142 Zbehy – Radošina, juhovýchodným okrajom prechádza trať č. 140 Nové Zámky – Prievidza.

V prípade akejkoľvek stavebnej činnosti v ochrannom pásme železničnej trate (60m od osi krajnej koľaje po oboch stranách) je potrebné dodržiavať ustanovenia zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach, v znení neskorších predpisov a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní

a stavebnom poriadku, v znení neskorších predpisov. Akákoľvek stavebná činnosť v ochrannom pásme dráhy musí byť vopred prekonzultovaná a odsúhlasená so ŽSR

Letecká doprava

V administratívnom území obce sa nenachádza žiadne zariadenie leteckej dopravy a v území sa ani neuvažuje s jej rozvojom. Z hľadiska dostupnosti je najbližšie letisko pre osobnú prepravu v Bratislave. Letisko Nitra – Janíkovce, ktoré má štatút dopravného letiska pre malý medzinárodný letecký styk, je v súčasnej dobe využívané najmä pre súkromnú osobnú leteckú dopravu (4 - 6 osôb). Do juhovýchodnej časti katastrálneho územia obce Zbehy zasahujú ochranné pásma Letiska Nitra, určené Leteckým úradom Slovenskej republiky rozhodnutím č. 3151/313-1097-OP/2008 zo dňa 23. 03. 2009

Vodná doprava

Vodná doprava sa v území riešenom územnoplánovacou dokumentáciou nenachádza. Vodná doprava je v širšom území založená na Dunajskej vodnej ceste s prístavmi v Komáre a Štúrove. V zmysle Koncepcie rozvoja vodnej dopravy Slovenskej republiky sa pre ostatné vodné cesty uvažuje so splavnením dolných úsekov vodných ciest Nitra, Hron a Ipel'. Uvedené vodné toky však katastrálnym územím obce nepretiekajú.

II. Údaje o výstupoch

V súvislosti so stanovením nových podmienok regulácie intenzity využitia územia v pripravovanej územnoplánovacej dokumentácii a pri zohľadnení navrhovaných rozvojových zámerov obce nastanú zmeny, pri ktorých sa zmenia podmienky pre socio – ekonomické a zároveň i pre podnikateľské aktivity v obci.

Tieto zmeny môžu vyvolať aj zmeny vo výstupoch, najmä v oblastiach životného prostredia:

- znečisťovania ovzdušia lokálnymi bodovými a mobilnými zdrojmi,
- znečisťovania povrchových a podzemných vôd,
- zaťaženia hlukom a vibráciami,
- problematiky nakladania s odpadmi.

1. Ovzdušie

Intenzita znečisťovania ovzdušia narastá paralelne s rastom emisií, škodlivín z energetiky, priemyslu, vykurovania a intenzitou dopravy. Najväčším zdrojom znečisťovania ovzdušia

vo všeobecnosti sú najmä energetické zdroje priemyselných podnikov, centrálné tepelné zdroje, blokové kotolne, domáce kúreniská, automobilová doprava a prach z ulíc, nespevnených plôch a poľnohospodárskej pôdy. Na znečistení ovzdušia sa v konkrétnej lokalite podieľajú okrem zdrojov situovaných priamo v území aj zdroje pôsobiace v okolí.

Ovzdušie je zaťažované základnými znečisťujúcimi látkami, ako sú tuhé prachové a plyné exhaláty. Najväčšími producentmi je miestna doprava a poľnohospodárska výroba. Eliminácia týchto vplyvov je možná vytvorením izolačnej zelene okolo priestorov výrobných prevádzok a samozrejme aj postupnou plynofikáciou jednotlivých tepelných zdrojov. V súčasnej dobe však vzhľadom na ceny energií dochádza na vidieku k návratu ku tuhým palivám, ako je drevo a uhlie, aj keď prevažne len v rodinných domoch.

Na území obce sa nachádzajú viaceré zdroje znečistenia ovzdušia:

- stacionárne zdroje, ktorými sú technologické celky, skládky surovín a produktov, skládky odpadov plochy s možnosťou úletu znečisťujúcich látok, alebo iné stavby, objekty a činnosti, ktoré znečisťujú ovzdušie,
- mobilné zdroje, ktorými sú pohyblivé zariadenia so spaľovacím motorom, alebo iným hnacím motorom, ktorý znečisťuje ovzdušie.

Stacionárne zdroje znečistenia ovzdušia na území obce predstavujú hlavne malé tepelné zdroje. Medzi hlavné mobilné zdroje znečistenia ovzdušia s priamym dopadom na životné prostredie obce patrí premávka na cestách III. triedy a železničných tratiach.

2. Voda

Povrchové vody

Územím obce Zbehy pretekajú vodohospodársky významné vodné toky: Nitra, Radošinka, Andač, Perkovský potok, Dobrotka a vodný tok Sliváčský potok. Vodné toky sú v správe SVP, š.p. OZ Piešťany, Správa povodia dolnej Nitry, Nitra.

Hlavným tokom v území obce Zbehy je rieka Radošinka. Riečnu sieť tvoria prítoky Radošinky:

- prirodzené vodné toky :
 - Andač, pravostranný prítok s pravostranným prítokom Sliváčský potok,
 - Perkovský potok, ľavostranný prítok,
- odvodňovacie kanály v s práve Hydromeliorácie, s.r.o. Bratislava odvádzajúce vnútorné vody z územia za ochrannými hrádzami Radošinky :
 - pravostranné: v lokalitách Gazdovské pasienky a Záhumenice kanál „C“, v lokalite Horné lúky kanál „E“ a „G“,

- ľavostranné: v lokalite Hoferské pasienky kanál „B“ a v lokalitách Dolné lúky a Perky potok kanál „F“.

Podpovrchové vody

Množstvo podzemných vôd je ovplyvnené geológiou a závisí aj od výdatnosti zrážok. Riešené územie je na základe využiteľnosti zrážok hodnotené ako územie s veľmi nízkym stupňom využiteľnosti zásob spodnej vody. Na území obce sa okrem individuálnych studní nenachádzajú žiadne významnejšie vodné zdroje umožňujúce využitie pre viac obyvateľov obce.

3. Odpady

Pri riešení problematiky zneškodňovania komunálnych odpadov z územia obce je potrebné vychádzať z okresnej koncepcie odpadového hospodárstva. Základom pri riešení situácie s komunálnymi odpadmi je v prvom rade obmedzenie vzniku odpadov, realizácia kompostovania komunálnych odpadov biologického pôvodu, neustále zvyšovanie využívania odpadov ako druhotných surovín pri ďalších činnostiach, likvidácia a sanácia divokých skládok v obci a realizácia projektu zberu separovaného a nebezpečného odpadu.

Na území obce Zbehy sa nenachádzajú legálne prevádzkované skládky odpadov avšak evidované sú nelegálne skládky odpadov (odvezené a opustené bez prekrytia).

Obec nakladá s odpadmi v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu (KO), drobného stavebného odpadu (DSO), elektroodpadu (EO) a nebezpečného odpadu (NO), ako aj materiálov a látok, ktoré sa v nich nachádzajú. Zároveň sa snaží predchádzať nepriaznivým vplyvom alebo znižovať tieto vplyvy spôsobované vznikom odpadu a nakladania s ním na životné prostredie.

V obci je zavedený triedený zber odpadov vrátane biologicky rozložiteľného odpadu (BRO), ktorý je možné odovzdať v zbernom dvore na zelený odpad. Komplexné služby v oblasti odpadového hospodárstva a nakladania s odpadmi poskytuje obci spoločnosť ENVI-GEOS Nitra, s.r.o. so sídlom v Lužiankach.

Po vyčerpaní všetkých ostatných možností likvidácie odpadov obec zneškodňuje odpady na Skládke odpadov NNO Rišňovce - Rumanová, ktorej je obec v rámci PZO podielnikom.

4. Hluk a vibrácie

Hluk a vibrácie patria k najväčším rizikovým faktorom zdravia človeka, avšak vplyvajú aj na živočíšstvo. Negatívne pôsobia na zdravotný stav ľudí, vyvolávajú poruchy sluchu, poruchy

psychiky a zapríčiňujú neurózy. Intenzívnejšie vibrácie sú zároveň aj významným poškodzujúcim faktorom stavieb a konštrukcií.

Najväčším zdrojom hluku v území je intenzívna cestná a železničná doprava. Hluk z automobilovej dopravy predstavuje environmentálnu záťaž postihujúcu takmer každé sídlo a krajinu pozdĺž ciest zaťažených intenzívnou dopravou. Je závislá najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu a od charakteristík trasy cesty. Všeobecne možno konštatovať, že vysoká intenzita dopravy je typická predovšetkým pre cesty prvej triedy, rýchlostné cesty a diaľnice. Okrem hluku z dopravy môžu byť obyvatelia obce ovplyvňovaní a zaťažovaní aj stacionárnymi zdrojmi hluku z výrobných areálov a prevádzky poľnohospodárskej výroby, ale aj stavebnou činnosťou a manipuláciou s materiálmi.

Najväčším zdrojom hluku na území obce Zbehy sú teda cesty III. triedy a železničné trate. Ostatné prevádzky v obci sú z hľadiska hluku v limitoch. Občasnými zdrojmi hluku sú niektoré spoločenské udalosti, najmä hromadné kultúrne a športové podujatia.

V oblasti ochrany zdravia pred hlukom, infrazvukom a vibráciami je potrebné:

- pri návrhu, výstavbe alebo podstatnej rekonštrukcii dopravných stavieb, infraštruktúry a budov rešpektovať § 27 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- rešpektovať vyhlášku Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., zo 16. augusta 2007 (v znení č. 237/2009 Z. z.) ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, realizovať opatrenia na ochranu zdravia pred hlukom, infrazvukom a vibráciami,
- riešiť opatrenia na ochranu zdravia pred hlukom z automobilovej dopravy, hlavne v kontakte s cestou III/1677, ktorá prechádza zastavaným územím.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

Ožiarenie z radónu, resp. z produktov jeho rozpadu je jedným z hlavných faktorov, ovplyvňujúcich zdravotný stav obyvateľstva. Obyvateľstvo je účinkom radónu vystavené predovšetkým v budovách a jeho zdrojom sú rádioaktívne prvky v podlaží budov, v ich stavebnom materiáli a vo vode. Z toho najdôležitejšiu záťaž predstavuje radón v pôdnom vzduchu, vnikajúci do budov z podlažia stavieb.

Prirodzená rádioaktivita hornín je podmienená prítomnosťou prvkov K, U a Th. Tieto prvky emitujú gama žiarenie a podmieňujú vonkajšie ožarovania. Horniny používané ako stavebné suroviny sa teda stávajú zdrojom radiácie v budovách. Rádioaktivita stavebných surovín sa stanovuje od roku 1990 v lomoch stavebných kameňov a surovín pre cementárske účely, v ťažobných lokalitách štrkov, pieskov, tehliarskych surovín a keramických ílov a iných netradičných materiálov s predpokladom ich využitia ako stavebných surovín.

Pri všetkých nových stavbách s funkciou trvalého bývania je potrebné vykonať v rámci predprojektovej prípravy radónový prieskum a na jeho základe realizovať prípadné protiradónové opatrenia. Postup stanovenia presnej objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a priepustnosti základových pôd v riešenom území bude potrebné vykonať v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie v zmysle príslušných legislatívnych požiadaviek v platnom znení na zabezpečenie radiačnej ochrany. Predchádzať škodlivým účinkom radónu je možné predovšetkým zvolením správnej lokalizácie stavieb, voľbou vhodnejších stavebných materiálov a optimálnym spôsobom realizácie stavieb.

Administratívne územie obce Zbehy (k. ú. Zbehy a k. ú. Andač) sa nachádza v oblasti nízkeho a stredného radónového rizika. Severná a západná časť územia obce, vrátane zastavaného územia m. č. Andač a jeho okolia sa nachádza v oblasti stredného radónového rizika, zastavané územie obce Zbehy a jeho okolie, v oblasti nízkeho radónového rizika.

Južný okraj územia obce Zbehy je v dosahu elektromagnetického žiarenia (EMR) existujúcej stavby elektronických komunikačných sietí – rádiových zariadení (BTS základňová stanica mobilného operátora Slovak Telekom). Ochranné pásmo plôch rodinných domov sa v závislosti od výkonu zariadenia pohybuje v rozsahu 50 – 300 (500) m.

6. *Doplňujúce údaje*

Údaje o iných výstupoch v podobe zásahov do prostredia nie sú v rámci pripravovanej územnoplánovacej dokumentácie relevantné. V rámci existujúcich i navrhovaných lokalít riešených v územnoplánovacej dokumentácii nie sú realizované ani navrhované žiadne významné terénne úpravy a ani iné zásahy do krajiny, ktoré by výrazným spôsobom ovplyvnili celkové životné prostredie v obci a jej širšom okolí.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Územný plán obce Zbehy je riešený v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a v súlade s platným administratívno-správnym členením územia obce Zbehy.

Riešené územie je vymedzené administratívnou hranicou obce Zbehy, ktorú tvoria katastrálne územia Zbehy a Andač. Celková výmera riešeného územia predstavuje 1955,8199 ha, z toho

Zbehy 1661,7530 ha a Andač 294,0669 ha. Obec Zbehy tvoria miestne časti Zbehy, Holotka a Andač. Zbehy a Holotka sú územne previazané časti, Andač tvorí samostatnú izolovanú miestnu časť.

Administratívne územie obce hraničí na juhu s k.ú. Lužianky, na východe s k.ú. časti mesta Nitra – Dražovce a k.ú. Čakajovce, na severe s k.ú. Šurianky, Čab a Lukáčovce, na západe s k.ú. Alekšince a Lehota.

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia - podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Horninové prostredie

Podľa geomorfologického členenia patrí k. ú. Zbehy a Andač do základného geomorfologického celku Podunajská pahorkatina (súčasť Podunajskej nížiny), oddielov Nitrianskej pahorkatiny a Strednonitrianskej nivy.

Súčasný reliéf je výsledkom neotektonických pohybov, erózo-denudačných a akumulčných procesov počas kvartéru. Najstaršími zvyškami reliéfu sú plošiny tzv. vrchnopliocénnej poriečnej rovne ktorých pôvodný povrch bol pretvorený počas pleistocénu procesmi stranovej periglaciálnej a eolickej činnosti.

Morfoštruktúra Podunajskej pahorkatiny v riešenom území obsahuje celky Nitrianskej pahorkatiny a Nitrianskej nivy.

Nitrianska pahorkatina sa rozprestiera na pravej strane rieky Nitry až k Ivanke pri Nitre, v riešenom území dosahuje absolútnu výšku 231 m n. m. a jej relatívna výška je 87 m. V pahorkatinovom reliéfe sa najvýraznejšie prejavuje hlavný, severojužne orientovaný rozvodný chrbát, svahy sú rozčlenené svahovými dolinami a plytkými širokými úvalinami. Typické je striedanie mierne až stredne sklonitých strání so sklonmi do 7 -12° s plochými chrbtami a dnami dolín a úvalín, ktoré majú sklony najviac do 3°. V ústiach dolín a úvalín sú uložené ploché, v teréne málo zreteľné náplavové kužele. Úpätie pahorkatiny lemuje mierne sklonená riečna terasa.

Nitrianska niva je rovinné územie po oboch stranách Nitry a Radošinky, jej nadmorská výška je okolo 144 m, pozdĺžny sklon nivy je mierny a pohybuje sa len v rozmedzí 1 m. Šírka nivy v okolí Zbehov dosahuje 2,2 - 2 5 km kým ďalej v epigenetickom úseku rieky medzi Hradným vrchom a Zoborom sa zužuje na 600 - 800 m.

Najnižšie miesto riešeného územia je tam, kde ho opúšťa rieka Nitra a má nadmorskú výšku 144 m. Najvyšším miestom je odlesnený pahorok západne od intravilánu obce nad lesom Berbecín s nadmorskou výškou 223 m.

Vývoj Podunajskej nížiny sa ustálil vo štvrtohorách. Jej horninové prostredie i reliéf sú dané celkovou dlhodobou poklesovou tendenciou územia. V dôsledku toho sú staršie geologické útvary pokryté kvartérnymi sedimentmi, ktoré súvislo pokrývajú širšiu oblasť Nitry. Ich hrúbka neprekračuje 25 m.

V riešenom území majú medzi kvartérnymi sedimentmi dominujúce postavenie prachové eolické sedimenty - spraše, ktoré sem boli navievané západnými vetrami od staršieho po mladší pleistocén. Vedľa spraší sa vyskytujú preplavené sprašové hliny.

Horninovým podkladom riešeného územia sú obalové série. Tie sú prekryté v nivách potokov fluvialno-nivnými sedimentami - pieskami a štrkami fluvialnými sedimentami stredných terás so sprašovým krytom a vo vyšších polohách pahorkov sprašovými hlinami.

2. Klimatické pomery

Celkovú charakteristiku klímy, najmä z hľadiska teplotných a zrážkových pomerov s prihliadnutím na vlhkovú bilanciu a slnečný svit vyjadrujú tzv. klimatické oblasti. Zbehy a Andač patria do teplej základnej klimatickej oblasti.

Teplá klimatická oblasť je charakterizovaná teplou nížinnou klímou s dlhým až veľmi dlhým a suchým letom a krátkou, mierne teplou, suchou až veľmi suchou zimou, s veľmi krátkym trvaním snehovej pokrývky. Priemerná ročná teplota kolíše v rozpätí 9 - 10°C, priemerné teploty v júli sú 18 až 20,5° C, v januári -1 až -3° C, priemerné ročné zrážky sú 500 - 600 mm. Snehová pokrývka má trvanie do 30-40 dní v roku.

Oblasť sa rozdeľuje na tri podoblasti:

- suchá podoblasť - územie Nitrianskej pahorkatiny,
- mierne suchá podoblasť - územie Nitrianskej nivy a časť Žitavskej pahorkatiny,
- mierne vlhká podoblasť - severná časť Žitavskej pahorkatiny a úpätné polohy pohoria Tríbeča do 250-300 m n.m.

Množstvo zrážok stúpa s nadmorskou výškou. Priemerný úhrn zrážok v Nitre sa pohybuje od cca 500 do 800 mm, pričom zrážkový gradient je cca 30 - 50 mm. Najviac zrážok spadne v mesiacoch máj až august, najmenej v januári až marci. Celkovo patrí oblasť Nitry (okrem vyšších častí pohoria) medzi zrážkovo deficitné územia.

Snehová pokrývka leží v Nitre priemerne 30 - 40 dní v roku, jej priemerná výška je cca 15 cm. Prvý deň so snehovou pokrývkou je priemerne 4. december (najskorší je 27. október, najneskorší 18. január), posledný deň so snehovou pokrývkou je priemerne 2. marec (najskorší je 26. december, najneskorší 25. apríl).

Priemerné ročné teploty sa v Nitre pohybujú v rozpätí 7,5 - 10°C. Najteplejším mesiacom je júl (16 až 20,5°C), najchladnejším je január (-1 až - 4°C). Extrémne teploty namerané v klimatickej stanici v Nitre:

- maximálne teploty vzduchu sa pohybujú nad 35°C (absolútne maximum 38,9°C),
- minimálne teploty vzduchu sú pod -25°C (absolútne minimum 27,7°C).

S nadmorskou výškou všeobecne rastie hodnota oblačnosti, čo zároveň vplýva aj na dĺžku trvania slnečného svitu, ktorá je výrazne závislá na expozícii a sklonitosti reliéfu. V Nitre je oblačnosť priemerne 58 % - najmenšia je koncom leta (40 - 50 %) a najväčšia koncom jesene a v zime (65 -75 %). Slnko tu svieti priemerne 1800 až 1900 hodín za rok (vo vyšších polohách je to približne o 500 hodín menej). Relatívne svieti Slnko v Nitre 40 - 45 % z maximálne možného času.

Vietor je najdynamickejším klimatickým prvkom a je veľmi závislý od miestnych podmienok. V oblasti Nitry všeobecne prevládajú severozápadné vetry, aj keď ich podiel v posledných dvoch desaťročiach poklesol (z 25 na 18 %), ďalšími častými smermi sú východný, severovýchodný a západný. Najmenej časté sú juhozápadné, južné a juhovýchodné vetry. Jednotlivé veterné systémy sa počas roka výrazne menia - v zime je veľký podiel východnej a juhovýchodnej zložky vetra, na jar vzrastá podiel severozápadnej a severnej zložky, v lete je najčastejšia severozápadná a západná zložka a na jeseň dominujú severozápadné, východné a juhovýchodné zložky. Rýchlosť vetra sa pohybuje v rozmedzí od 1,7 do 2,8 m.s⁻¹, tzn. slabý vietor. Najsilnejšie vetry sa vyskytujú v zime a na jar (severozápadné). Bezvetrie sa vyskytuje priemerne v 16 %, najväčší podiel bezvetria je v lete a začiatkom jesene.

3. Ovzdušie

Ochrana ovzdušia v Slovenskej republike je zakotvená v zákone č. 137/2010 Z. z. o ochrane ovzdušia v znení neskorších predpisov, ktorý vychádza z európskej legislatívy. Ovzdušie je najvýraznejšie poškodenou zložkou životného prostredia. V rámci širšieho okolia je kvalita ovzdušia ovplyvnená existujúcimi veľkými, strednými a malými zdrojmi znečistenia ovzdušia, automobilovou dopravou, ale aj prenosmi emisií zo vzdialených zdrojov.

Ovzdušie je zaťažované základnými znečisťujúcimi látkami, ako sú tuhé prachové a plyné exhaláty. Najväčšími producentmi je miestna doprava a poľnohospodárska výroba. Eliminácia týchto vplyvov je možná vytvorením izolačnej zelene okolo priestorov výrobných prevádzok a samozrejme aj postupnou plynofikáciou jednotlivých tepelných zdrojov.

Územie Nitrianskeho kraja má relatívne málo znečistené ovzdušie, nakoľko je dobre prevetrávané, v dôsledku čoho dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu emitovaných znečisťujúcich látok. Na druhej strane je však bariérami nechránená krajina potenciálne veľmi náchylná na veternú eróziu.

Okres Nitra možno v rámci kvality ovzdušia zaradiť medzi okresy so stredným regionálnym znečistením ovzdušia. Problémy resp. zdroje znečistenia ovzdušia sa koncentrujú predovšetkým v meste Nitra, sú to predovšetkým energetické zdroje väčších priemyselných podnikov, centrálné tepelné zdroje, blokové kotolne a domáce kúreniská na tuhé palivo, výrazným zdrojom znečisťovania je aj automobilová doprava, prach z ulíc, z demolačných a stavebných prác a tiež z neupravených plôch. Na zvýšenom obsahu prašných častíc v ovzduší sa významne podieľa i veterná erózia.

Významným príspevkom k znečisťovaniu ovzdušia je neustále narastajúca intenzita cestnej dopravy. Vozidlá so spaľovacím motorom zodpovedajú za 90 % celkových emisií prchavých organických látok z dopravy.

V Zbehoch a Andači prevládajú malé energetické a technologické zdroje, v menšej miere sa vyskytujú stredné zdroje znečisťovania ovzdušia.

4. Vodné pomery

Povrchové vody

Riešené územie sa nachádza v Nitrianskej pahorkatine. Je to vrchovinná-nížinná oblasť s dažďovo-snehovým režimom odtoku. Vysoká vodnosť je vo februári až apríli, najvyššie priemerné mesačné prietoky v marci (vo februári vyššie ako v apríli), najnižšie priemerné mesačné prietoky v septembri. Výrazné podružné zvýšenie vodnosti je koncom jesene a začiatkom zimy.

Z hľadiska hydrologického členenia patrí riešené územie do čiastkového povodia Váhu a základného povodia Nitry.

Rieka Nitra preteká východným výbežkom riešeného územia v dĺžke cca 450 m zo severu na juh. Podrobné povodie je len v medzihrádzovom priestore. Územie za ľavostrannou hrádzou Nitry patrí do podrobného povodia Dobrótky, ktorá čiastočne tvorí hranicu k. ú. Zbehy - Dražovce. Južná časť k. ú. Zbehy patrí do podrobného povodia Nitry. Západný výbežok k. ú. Zbehy (Nad laz) spadá do podrobného povodia Dlhého kanála.

Odlesnená, mierne svahovitá pahorkatina využívaná prednostne na poľnohospodársku výrobu na ornej pôde vytvára v prípade dlhšie trvajúcich, silnejších a prívalových dažďov (hlavne v lete) priaznivé podmienky na extrémny odtok zrážkových vôd vodnej erózie, vytváranie stružiek a rýh ktorými voda priteká do zastavaného územia a ohrozuje intravilán Zbehov a Andača. Podobne je intravilán ohrozovaný aj plošným odtokom zrážkových vôd z dlhých honov.

Odtok zrážkových vôd vytvára občasné toky, ktoré hlavne v k. ú. Zbehy nemajú možnosť priameho zaústenia do Radošinky (ochranná hrádza). Ochranné hrádze Radošinky, Perkovského potoka aj teleso železničnej trate neumožňujú prirodzený odtok zrážkových vôd

(vnútorné vody) do Radošinky, Perkovského potoka a Andača, tým dochádza k zamokreniu územia. Realizované odvodňovacie kanály pravdepodobne neplnia svoju funkciu. K podmáčaniu nivy Radošinky dochádza aj priesakom vody pri vysokých vodných stavoch.

Podzemné vody

Riešené územie patrí v zmysle hydrogeologického členenia SR do útvaru podzemných vôd v predkvartérnych horninách SK2001000P Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy a jej výbežkov v oblasti povodia Váh. Dominantným zastúpením kolektora sú jazerno-riečne sedimenty, najmä piesky a štrky, íly s pórovou priepustnosťou. Využiteľné zásoby predstavujú 0,2 - 0,49 l.s⁻¹.knr². Hydrogeologické pomery v území obce Zbehy nevytvárajú priaznivé podmienky na výskyt podzemnej vody vhodnej na hromadné zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu.

5. Pôdne pomery

Pôdne typy riešeného územia:

- fluvizem kultizemná v záplavovom území dolných tokov potokov a rieky Nitry,
- černozem kultizemná vo vyšších polohách Andača,
- čiernica glejová v nive Radošinky,
- hnedozem kultizemná na ostatnej ploche v oblasti pahorkov.

Podľa štruktúry zrnitosti sú pôdy v nive dolných tokov potokov hlinito-piesočnaté, v oblasti výskytu hnedozemí hlinité a na ostatnej ploche riešeného územia piesočnato-hlinité. Priepustnosť pôd je stredná a ich retenčná schopnosť je takisto stredná.

Podľa výkonnosti sa v riešenom území nachádzajú pôdy produkčné. Pôdna reakcia v nivách je alkalická, na úpätiach pahorkov slabo alkalická a na ich vrchoch neutrálna. Sorpčná kapacita pôd je v najvyšších polohách stredná a v stredných a nižších polohách vysoká. Sorpčný komplex pôd je plne nasýtený. Obsah humusu v pôdach je priemerne 200 ton na hektár. Obsah draslíka v pôdach je vo najvyšších polohách veľmi malý a na ostatnej ploche malý. Obsah fosforu je v najvyšších polohách nedostatočný a na ostatnej ploche veľmi malý. Náchylnosť pôd na eróziu je v najvyšších polohách stredná a na ostatnej ploche slabá.

Pôdy v zastavanom území patria medzi antropogénne pôdy. Antrozeme sú pôdy s povrchovým horizontom vzniknutým z premiestnených antropogénnych materiálov rôzneho pôvodu. Kultizeme sú pôdy antropogénne pretvorené, s kultizemným melioračným povrchovým (humusovým) horizontom (záhradné, vinohradnícke, rigolované pôdy).

V dôsledku svojej činnosti, najmä hospodárskej, človek podstatne menil a mení vlastnosti pôdneho krytu i mimo zastavaných území, činnosťou človeka sú intenzívne pozmenené najmä

poľnohospodárske pôdy. Vo väčšine poľnohospodársky využívaných území prebieha proces postupnej degradácie pôd. Najvážnejšími negatívnymi procesmi sú vodná a veterná erózia, zhutňovanie pôdy, kontaminácia pôd škodlivými látkami, acidifikácia (okysľovanie) pôd vplyvom aplikácie vysokých dávok minerálnych hnojív. Za posledných 25 - 35 rokov ubudlo v pahorkatinových oblastiach na strmších svahoch priemerne 20 - 50 cm pôdy v dôsledku nesprávneho hospodárenia a výberu plodín.

6. Fauna a flóra

Fauna

Najsledovanejšou skupinou živočíchov v riešenom území je poľovná zver. Hlavnou zverou v tejto oblasti je poľná zver (bažant, jarabica, zajac).

Dôležitým stabilizačným prvkom v území sú kriačiny a mokrad', v nich nachádzajú refúgium (vhodné topické a trofické podmienky) vtáky, drobné hlodavce, hmyzožravce, poľná zver aj mnohé bezstavovce v čase agronomických zásahov. Druhovú pestrosť malých zemných cicavcov tu je pomerne veľká, dominantné zastúpenie majú euryekné hmyzožravce (piskor obyčajný a malý), stepné (ryšavka obyčajná, hraboš poľný) a synantropné druhy (myš domová).

Flóra

Riešené územie leží vo fytogeografickej oblasti panónskej (okres Podunajská nížina). Značné zastúpenie majú prvky nelesnej xerothermnej vegetácie (subkontinentálne, submediterárne, ponticko-panónske, panónske, ilýrske).

V pôvodnej, rekonštruovanej prirodzenej vegetácii je zohľadnené geomorfologické členenie. V Podunajskej nížine boli prevažujúcimi jednotkami dubohrabové lesy panónske a dubovo - cerové lesy, na nivách vodných tokov lužné lesy nížinné.

Lužné lesy nížinné - zväčša sú to spoločenstvá jaseňovo - brestových a dubovo - brestových lesov na alúviách väčších riek, viažu sa však na vyššie a relatívne suchšie polohy údolných nív, kde ich ovplyvňujú periodicky sa opakujúce záplavy a kolísajúca hladina podzemnej vody. Vegetácia má bujný vzrast. Zo stromov sa uplatňujú najmä tvrdé lužné dreviny (jaseň úzkolistý, dub letný, brest hrabolitý, jaseň štíhly, javor poľný, čremcha), ale i dreviny mäkkých lužných lesov (topoľ biely, čierny, osika, jelša lepkavá, vrby), na najsuchších miestach rastie hrab. Krovinné poschodie je zväčša dobre vyvinuté a vyznačuje sa vysokou pokryvnosťou. Bylinný podrast je bohatý.

Dubovo - hrabové lesy panónske rastú v najteplejších oblastiach Slovenska. Stromové poschodie tvoria najmä dominantný dub letný, sivastý, zimný, javory; bežné sú bresty, lipa malolistá, hrab, jasene. Krovinné i bylinné poschodia sú tiež bohaté.

Dubovo - cerové lesy sa viažu na alkalické podložie. Vedúcim druhom je dub cer, ďalej sa vyskytuje dub žltkastý, sivozelený, niekedy dub zimný, letný, javor poľný, jaseň mannový. Krovinná vrstva je pomerne bohatá.

Dubové lesy sa v riešenom území v súčasnosti nevyskytujú. Reálnu vegetáciu (súčasnú) zastupuje v riešenom území lesná a nelesná vegetácia.

7. Krajina

Súčasná krajinná štruktúra predstavuje aktuálny stav využívania územia. Predstavuje základný analytický podklad pre hodnotenie environmentálnej kvality sídelného prostredia, keďže na jej základe možno identifikovať plochy hospodárskych aktivít, ktoré negatívne ovplyvňujú dané územie. Na základe zastúpenia a plošnej rozlohy jednotlivých prvkov súčasnej krajinej štruktúry možno hodnotiť súčasný stav antropizácie krajiny, či ide o územie prirodzené s vysokou ekologickou hodnotou alebo o územie antropicky silne pozmenené s nízkou krajinoekologickou hodnotou.

Súčasná štruktúra krajiny v rámci riešeného územia i širšieho okolia je výsledkom viacerých faktorov – geologickej stavby, morfológie a reliéfu, pôsobenia hydrologickej siete, odnosu a kumulácie, prispôsobivosti a adaptácie rastlín, živočíchov a biotopov, pôsobenia antropogénnych činiteľov a socioekonomických procesov prebiehajúcich v riešenom území.

Súčasná krajinná štruktúra je odrazom hospodárskeho i rekreačného využívania krajiny v súčasnosti a v nedávnej minulosti. Je to oráčino - sídelná krajina s nízkym zastúpením lesných celkov, základnými krajínovými prvkami v riešenom území sú orná pôda, sídla a dopravné línie, menej lesy. Zbehy nie sú výrazne oddelené od susedných Lužianok, východná časť Zbehov územne nadväzuje na obec Čakajovce a časť Andač je územne samostatná.

Lesná vegetácia je v riešenom území dosť zmenená. Je sústredená na dvoch miestach, rozkúskované lesné porasty Berbecín sa nachádzajú pri juhozápadnej katastrálnej hranici (k. ú. Zbehy) a súvislý lesný porast Oder medzi Zbehmi a Andačom. Lesné spoločenstvá utrpeli v priebehu hospodárskeho využívania krajiny riešeného územia najväčšie územné straty. Okrem samotného odlesnenia a teda náhrady lesných spoločenstiev agrocenózami alebo zástavbou utrpela ekologická kvalita lesných spoločenstiev aj spôsobmi hospodárskeho využívania (výmladkové lesy majú nízku produkciu nekvalitnej kmeňoviny, po veľkoplošných holoruboch klesá ekologická kvalita lokality takmer na nulu, pri výsadbách sa používajú nepôvodné druhy hospodárskych drevín a do lesných porastov vnikajú burinné druhy drevín, ktoré odtiaľ vytláčajú pôvodné druhy). Duby a bresty trpia grafiózou (upchávanie ciev parazitickými hubami). Za posledných 30 rokov na epidémiu grafiózy vyhynulo 95 % jedincov brestov. V dôsledku grafiózy (inak povedané „hromadné hynutie duba“) sú ohrozené aj porasty dubín nielen pokiaľ ide o ich zdravotný stav, ale aj pokiaľ ide o samotnú podstatu hospodárenia na takejto lesnej pôde.

V riešenom území je možné vyčleniť územia, plochy s nižším (minimálnym) a s vyšším zastúpením nelesnej drevinovej vegetácie (ďalej „NDV“). Nižšie zastúpenie NDV sa viaže na intenzívne poľnohospodársky využívané územie, možno ho označiť aj ako územie bez NDV. Tu boli dreviny postupne odstraňované s cieľom zvyšovania výmery ornej pôdy a tiež ako prekážky pri mechanizovanom obrábaní pôdy. Z prvkov NDV sa tu vyskytuje v súvislejších formáciách sprievodná vegetácia tokov a niektorých poľných ciest, okrem toho len ojedinelé dreviny (prevažne kríky). NDV má vyššie zastúpenie v časti Andač.

Trvalé trávne porasty vo forme typických lúk a pasienkov sa v extraviláne prakticky nenachádzajú, ojedinelé sa s nimi možno stretnúť len v zastavanom území. Najrozsiahlejšími trávno-bylinnými porastami boli v nedávnej minulosti medzihrádzové priestory a hrádze Nitry a Radošinky. Pomerne rozsiahle sú aj trvalé trávne porasty pri železničnej trati. V riešenom území boli zaznamenané ešte bylinné porasty s nízkym až žiadnym zastúpením trávnych druhov, ktoré nie sú obhospodarované: ostricové a traťové porasty na podmáčaných pôdach a synantropná vegetácia (buriniská a neúžitky).

Katastrálne územie predstavuje prevažne poľnohospodársku krajinu intenzívne využívanú na produkciu poľnohospodárskych plodín. Dominantné plošné zastúpenie má veľkabloková orná pôda. Jej štruktúra je rozdielna v závislosti od geomorfologických podmienok. Najhoršiu ekologickú hodnotu vykazujú agrocenózy na ornej pôde, ktoré sú plošne najrozsiahlejšie. Spôsobuje to pestovanie monokultúr poľných plodín na pomerne rozsiahlych plochách, používanie agrochemikálií, znižovanie prirodzenej úrodnosti pôdy, zakysľovanie pôdy, utlačanie pôdy ťažkými mechanizmami, znižovanie obsahu humusu v dôsledku nedostatočného prísunu organickej hmoty do pôdy, zvyšovanie podielu bledého humusu v samotnom humuse v dôsledku neprimeraného zastúpenia silážnych plodín v osevných postupoch.

8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov a územný systém ekologickej stability

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definuje ochranu prírody a krajiny ako starostlivosť štátu, právnických osôb a fyzických osôb o voľne rastúce rastliny, voľne žijúce živočíchy a ich spoločenstvá, prírodné biotopy, ekosystémy, nerasty, skameneliny, geologické a geomorfologické útvary, ako aj starostlivosť o vzhľad a využívanie krajiny. Ochrana prírody a krajiny sa realizuje najmä obmedzovaním a usmerňovaním zásahov do prírody a krajiny, podporou a spoluprácou s vlastníkmi a užívateľmi pozemkov, ako aj spoluprácou s orgánmi verejnej správy.

Na celú plochu katastrov obce sa z pohľadu zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. vzťahuje prvý stupeň územnej ochrany (§12).

V riešenom území sa nenachádza žiadne chránené územie národnej siete ani európskej siete Natura 2000. Druhovú ochranu t.j. osobitnú ochranu je ustanovená všeobecne záväznými právnymi predpismi pre kategórie: chránené rastliny, chránené živočíchy, chránené nerasty, chránené skameneliny.

V miestnej časti Horné lúky a Dolný kút (parc. číslo 1432, 1050/1-časť, 1050/2, 980/2, časť 980/1 C-KN) eviduje ŠOP SR, Správa CHKO Ponitrie mokradový biotop národného významu Lk 10 Vegetácia vysokých ostríc (spoločenská hodnota 7,30 eur/m²). Zároveň je to významná ornitologická lokalita s výskytom viacerých chránených druhov ornitofauny, predovšetkým viazaných na mokradové biotopy ako napr. kaňa popolavá (*Circus pygargus*). Lokalita s prirodzenými spoločenstvami vlhkých ostricových porastov predstavuje zároveň hniezdny, úkrytový a potravný biotop pre vtáctvo a zver, je dôležitým prvkom zachovalej prírody v poľnohospodárskej krajine.

V k. ú. Zbehy a Andač nie sú evidované žiadne chránené stromy ani ich skupiny.

Územie Nitrianskeho kraja má mimoriadne dôležitú polohu z hľadiska fungovania ÚSES. Je to styčné územie biogeografických provincií Carpathicum occidentale, Eucarpaticum a Pannonicum. Na juh smerujú južné výbežky viacerých karpatských pohorí a zároveň sem smerujú najsevernejšie výbežky Podunajskej nížiny. Prvky územného systému ekologickej stability regionálneho významu v riešenom území boli vyčlenené v Regionálnom ÚSESe okresu Nitra a prvky miestneho významu sú uvedené v KEP k. ú. Zbehy a Andač. Sú to regionálne biocentrum Berbecín, miestne biocentrum Háj, miestne biocentrum Oder, miestne biocentrum Sútok Radošinky a Andača, miestne biocentrum Mokrad' Andač, miestne biocentrum Sútok Andača a Blatiny, miestne biocentrum Horné lúky a Dolný kút, nadregionálny biokoridor Nitra, regionálny biokoridor Radošinka, regionálny biokoridor Andač, regionálny biokoridor Perkovský potok, miestny biokoridor Silvášsky potok a interakčné prvky tvorené poľnými cestami so sprievodnou NDV a vegetáciou s ekostabilizačným významom.

9. Obyvateľstvo

V Zbehoch sa v období rokov 1971 - 1996 prejavil útlm a zníženie počtu až o 290 obyvateľov. To sa stalo napriek tomu, že pribudlo obyvateľstvo Andača. Údaje po r. 1996 ukazujú, že počet obyvateľov obce sa len veľmi mierne zvýšil a v poslednom období dokonca stagnuje. V období rokov 1996 – 2016 sa počet obyvateľov zvýšil o 180.

Existencia automobilového závodu Jaguar Land Rover predstavuje veľký rastový stimul najmä pre mesto Nitra a obce Lužianky, Zbehy a Čakajovce. Dotknuté mesto a obce musia prehodnocovať stratégiu rozvoja, vrátane rozvoja infraštruktúry a predpokladaného rastu obyvateľstva. Najbližšie obdobie bude aj pre obec Zbehy znamenať začiatok intenzívnej transformácie.

V r. 2011 bolo v Zbehoch spolu 744 domov, z toho bolo trvalo obývaných 645 domov (633 rodinných domov). Celkový počet bytov bol 760, z toho bolo trvalo obývaných 661 bytov (649 v rodinných domoch).

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská

V pripravovanej územnoplánovacej dokumentácii obce sú rešpektované požiadavky na ochranu kultúrneho dedičstva obce s dôrazom na zabezpečenie ochrany:

Nehnutelná národná kultúrna pamiatka :

- Kostol, r.- k. Povýšenia sv. Kríža, barok, 14. storočie, č. ÚZPF 1576,

Evidované archeologické lokality v k. ú. obce Zbehy, v polohách:

- Podlešneky (neskorá doba kamenná, mladšia doba bronzová, staršia doba železná, včasný a vrcholný stredovek / 11. – 15. stor.),
- Pri železničnej stanici (staršia doba bronzová, neskorý stredovek / 14. – 16. stor.),
- Obecný hliník (paleolit) – presná poloha neznáma,
- Lešnek (staršia doba bronzová – maďarovská kultúra, stredovek / 14. stor.),
- Briežky (stredovek - novovek),
- Južne od JRD (paleolit),
- Potoky / predtým Kostolíky (stredovek / 13. – 15. stor.) – presná poloha neznáma,
- Hliník - južne od obce - „Príhon“ (staršia doba bronzová),
- Intravilán (novovek),

Evidované archeologické lokality v k. ú. Andač, v polohách:

- Trať Zbehy - Leopoldov, v km 6000 (staršia doba železná) – presná poloha neznáma,
- Kóta 164 (paleolit) – presná poloha neznáma,
- Basa (staršia doba bronzová, staršia doba železná).

Objekty uvedené v Súpise pamiatok na Slovensku, ako i iné objekty s kultúrno-historickou hodnotou môže obec chrániť ako miestne pamätihodnosti vytvorením a odborným vedením evidencie pamätihodností v zmysle §14 ods. 4 pamiatkového zákona. Sem možno zaradiť okrem nehnuteľných a hnutelných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Vytvorený zoznam evidovaných pamätihodností obce obec predloží na odborné a dokumentačné účely krajskému pamiatkovému úradu, v prípade že ide o nehnuteľné veci predloží zoznam aj stavebnému úradu.

V pripravovanej územnoplánovacej dokumentácii sú rešpektované tiež objekty dotvárajúce historické prostredie, charakterizované ako objekty pamiatkového záujmu, evidované v súpise pamiatok ako objekty, ktorých prítomnosť v obci môže napomôcť k zvýrazneniu vlastnej

identity (prícestná socha sv. Jána Nepomuckého z 19. stor., pieskovcová) a ďalšie objekty, ktoré nie sú predmetom pamiatkového záujmu (mlyn pri ceste do Čakajoviec, socha svätca pri ceste do Nových Sadov, pamätníky Panny Márie, Svätá trojica a pamätník padlým hrdinom v centre obce, kríž na cintoríne v Zbehoch, kríž na Holotke, kríž a kaplnka na cintoríne v Andači, socha sv. Jána Nepomuckého v Andači).

Z hľadiska celkového archeologického potenciálu je územie obce situované na deluviálno – fluviálnych a deluviálno – polygenetických sedimentoch – sprašových terasách v blízkosti Sliváškého potoka a potoka Andač, a to v regióne s kontinuálnym osídlením sprašových terás od praveku až po novovek. Vzhľadom k vyššie uvedenému je na území obce pravdepodobná existencia aj ďalších zatiaľ neobjavených archeologických nálezísk.

Vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk ku stavbám, ktoré si vyžadujú vykonanie zemných prác je stavebník povinný od Krajského pamiatkového úradu Nitra už v stupni územného konania vyžiadať si v zmysle zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní v znení neskorších predpisov záväzné stanovisko, v ktorom budú určené podmienky ochrany archeologických nálezov.

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V hodnotenom území nie sú okrem vyššie uvedených archeologických lokalít známe žiadne špecifické paleontologické alebo významné geologické lokality.

12. Iné zdroje znečistenia

V hodnotenom území nie sú okrem druhov znečistení uvedených v predchádzajúcich kapitolách (znečistenie ovzdušia, zaťaženie prostredia hlukom, radónové riziko,...) známe žiadne iné zdroje znečistenia. Prípadné ohrozenie novým zdrojom znečistenia v budúcnosti bude riešené v zmysle platných relevantných legislatívnych predpisov.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

Hlavné environmentálne problémy vznikajú v dôsledku priestorového stretu ekologicky hodnotných prvkov krajinej štruktúry a stresových faktorov a zároveň aj pôsobením týchto faktorov na životné podmienky a zdravie obyvateľov.

Problémy ohrozenia zdravotného stavu obyvateľov :

- nadmerná hluková záťaž z dopravy,

- riziko nehôd pri zvýšenej dopravnej premávke.

Problémy ohrozenia životného prostredia :

- znečistenie povrchových a podzemných vôd komunálnymi a priemyselnými odpadovými vodami,
- zdroje znečisťovania ovzdušia,
- hluková a emisná záťaž z dopravných komunikácií.

Problémy ohrozenia prírodných zdrojov:

- ohrozenie kvality podzemných vôd v dôsledku antropogénnych vplyvov (intenzívna poľnohospodárska výroba, výroba).

Problémy ohrozenia záujmov ochrany prírody a prvkov ÚSES:

- nedostatočný rozsah nelesnej drevinnej vegetácie v poľnohospodársky využívannej krajine,
- chýbajúce prepojenie sídelnej zelene s krajinou zeleňou,
- ohrozovanie biodiverzity šírením inváznych druhov rastlín, ruderalizáciou najmä v trávno-bylinných porastoch pri tokoch,
- výruby a poškodzovanie krajinskej vegetácie.

Za všeobecný environmentálny problém je potrebné pokladať i nedostatočné environmentálne povedomie obyvateľov, ktorého výsledkom je napríklad znečisťovanie územia vytváraním čiernych skládok odpadu a podomové spaľovanie škodlivých materiálov.

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Vplyvy na obyvateľstvo

Územný plán obce Zbehy je územnoplánovací dokument, a teda ako taký nemá priamy vplyv na zdravie obyvateľov obce. Riešená územnoplánovacia dokumentácia neobsahuje riešenia, ktoré by spôsobovali priame ohrozenie zdravotného stavu obyvateľstva a ani riešenia, ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady na obyvateľstvo a narušovali by kvalitu jeho života. Realizáciou rozvoja podľa navrhovaného plánu obce sa predpokladá skvalitnenie životného prostredia v obci.

Proces pripomienkovania a hodnotenia územnoplánovacej dokumentácie má za úlohu zhodnotiť a následne minimalizovať resp. eliminovať všetky prípadné negatívne činnosti, ktoré

by niesli zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti resp. by spôsobovali narušenie pohody a kvality života obyvateľstva alebo by mali vplyv na kvalitu dotknutých zložiek životného prostredia.

Každé nové zámery, ktoré budú pripravované na realizáciu v riešenom území, musia byť podrobené posudzovaniu vplyvov činnosti na životné prostredie, kde sa zhodnotí miera vplyvov konkrétnej činnosti, okrem iného aj na zdravotný stav obyvateľov obce.

Pre elimináciu negatívnych dopadov dopravy na obytnú zástavbu sa odporúča posilnenie izolačnej líniovej zelene pozdĺž ciest III. triedy prechádzajúcich obcou. Architektonickú dispozíciu interiérov rodinných domov umiestnených pozdĺž uvedených ciest odporúčame orientovať na odvrátenú stranu od zdroja hluku a vytvárať predzáhradky so vzrastlou zeleňou.

Estetickými a stavebne vhodnými úpravami sa môže vytvoriť hodnotné územie, ktoré zvýši pohodu bývania obyvateľov obce a zvýši jej atraktivitu. Dodržiavaním regulatívov uvedených v záväznej časti týkajúcich sa ochrany životného prostredia v jestvujúcom území ako aj na nových rozvojových plochách nebude dochádzať k zhoršovaniu kvality jednotlivých zložiek životného prostredia.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Navrhovaná územnoplánovacia dokumentácia obce nevyvoláva žiadne priame negatívne vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a ani na geomorfologické pomery.

Vplyvy na horninové prostredie sa prejavia iba v etape výstavby nových objektov. Väčšie vplyvy na horninové prostredie sa predpokladajú až v dôsledku odstránenia povrchovej vrstvy, kedy sa zmenia podmienky pre prienik povrchovej kontaminácie. Pri dodržiavaní stavebných technológií a ostatných stanovených technických parametrov nehrozia v priebehu stavby žiadne významné riziká, prípadne havárie. Uvedené sa týka aj dodržiavania predpisov a nariadení pre prepravu materiálov a predchádzaní únikov ropných derivátov do priestoru stavby a jej okolia.

Pri zakladaní nových stavieb musí byť zohľadnený geologický podklad a vplyvy na horninové prostredie počas výstavby jednotlivých zámerov je potrebné riešiť v podrobnejších stupňoch dokumentácie (dokumentácie pre územné a stavebné konanie). Pripravované navrhované činnosti však nebudú v krajine predstavovať nový fenomén a nebudú narúšať funkčné a priestorové usporiadanie územia.

3. Vplyvy na klimatické pomery

Navrhovaná územnoplánovacia dokumentácia obce nevyvoláva žiadne priame negatívne vplyvy na klimatické pomery v území. Prípadné rozšírenie zastavaných plôch má však vplyv na lokálnu klímu a mikroklímu. Možné nepriaznivé účinky, ako je zvyšovanie teploty vzduchu a sálavé teplo zo spevnených a zastavaných povrchov, navrhuje územnoplánovacia dokumentácia eliminovať plochami vzrastlej zelene. Tým dôjde k lokálnym zlepšeniam mikroklímy ovplyvnenej zastavanými plochami.

Územnoplánovacia dokumentácia je zároveň spracovaná v súlade so Stratégiou adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky klímy, vypracovanou Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky. Tento legislatívny podklad predstavuje základné zásady opatrení zameraných na znižovanie emisií skleníkových plynov s opatreniami, ktoré znížia zraniteľnosť a umožnia adaptáciu človeka a ekosystémov s nižšími ekonomickými, environmentálnymi a sociálnymi nákladmi.

4. Vplyvy na ovzdušie

V súčasnosti je kvalita ovzdušia ovplyvňovaná najmä emisiami z veľkých priemyselných zdrojov nachádzajúcich sa mimo riešeného územia. Nepriaznivý vplyv na ovzdušie má však tiež aj automobilová doprava.

Návrh územného plánu nemá podstatný nepriaznivý vplyv na ovzdušie. Realizáciou činností navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii sa nepredpokladá výrazný nárast emisií, ani vznik nových druhov emisií. Riešenia navrhované v územnoplánovacej dokumentácii rátajú s plynofikáciou všetkých nových rozvojových lokalít pre bytovú výstavbu. Tým sa eliminuje znečistenie z domácností pri vykurovaní a príprave teplej úžitkovej vody. Zároveň budú plynofikované i prípadné nové prevádzky hospodárskej výroby. Odvod spalín od zdrojov vykurovania bude zabezpečený tak, aby boli splnené podmienky technickej prevádzky zariadenia a rozptylu škodlivín do ovzdušia. Prevádzka zdrojov znečisťovania ovzdušia bude v súlade s podmienkami súhlasu orgánu ochrany ovzdušia v zmysle zákona o ovzduší v platnom znení.

5. Vplyvy na vodné pomery

Riešenie územného plánu obce nevyvoláva priame negatívne vplyvy na vodné pomery územia, kvalitu povrchových a podzemných vôd a odtokové pomery. V územnom pláne sú navrhované opatrenia na predchádzanie a elimináciu rizika povodní. Negatívne vplyvy na vodné pomery týmito opatreniami nevznikajú.

Kvalitu podzemných vôd ovplyvňuje antropogénna činnosť. K najvýznamnejším znečisťovateľom vôd patria najmä komunálne odpadové vody a priemyselné aktivity v širšom okolí. Prienik látok organického aj anorganického pôvodu do povrchových tokov a do podzemných vôd spôsobuje aj poľnohospodárska výroba. Riešenie územnoplánovacej dokumentácie vyvoláva za predpokladu rozširovania bytovej výstavby zvýšené nároky na zásoby pitnej vody, avšak v najbližšej dobe sa nepredpokladá významnejšia potreba navyšovania objemov potrebných pre dodatočné pokrytie požiadaviek na pitnú vodu.

6. Vplyvy na pôdu

Pri realizácii zámerov navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii je potrebné dodržiavať zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy zadané v Zákone č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov.

V rámci už zastavaného územia obce nebudú mať aktivity navrhované v územnoplánovacej dokumentácii žiaden zásadný vplyv na pôdu. V častiach už zastavaného územia, kde sú tieto aktivity plánované, sa maximálne vyskytujú premenené, tzv. antropogénne alebo dokonca spustnuté pôdy, ktoré nemajú z hľadiska bonity zásadný význam.

V územnoplánovacej dokumentácii sú navrhnuté ekostabilizačné opatrenia, ktoré znížia eróziu pôdy a eliminujú ďalšie negatívne faktory. Z hľadiska eliminácie pôdnej erózie je vhodné zvýšiť plošné zastúpenie krovinej a stromovej vegetácie najmä pozdĺž poľných ciest, remíz, medzí a vodných tokov. Takisto je vhodné rozdeliť veľkoplošné bloky ornej pôdy na menšie celky a vysadiť na ich hraniciach pásy stromov a krovín. Za nepriamy vplyv možno považovať napríklad prípadný záber lesnej alebo poľnohospodárskej pôdy, ktorý sa môže dotknúť hlavne nových lokalít pre výstavbu rodinných domov.

7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Územný plán a aktivity v ňom navrhované nemajú priamy vplyv na faunu, flóru a ich biotopy. Prevažná časť riešeného územia leží v človekom intenzívne využívannej krajine s existujúcimi urbanistickými celkami a významnými komunikačnými koridormi. Biota týchto častí záujmového územia je do značnej miery ovplyvnená a determinovaná zásahmi človeka v minulosti i v súčasnosti.

Teoreticky, no v prípade realizácie i reálne môžu mať na faunu, flóru a biotopy vplyvy viaceré plánované aktivity, avšak bez výskytu nejakých mimoriadnych situácií sa bude jednať len o dočasné vplyvy. Eliminácia týchto javov, prípadne ich zmiernenie alebo náhrada je možná pri rešpektovaní podmienok určených zo strany odbornej organizácie a štátnej správy ochrany

prírody a krajiny v správnom konaní a konzultáciami v predprojektovej alebo projektovej príprave.

Navrhovaná územnoplánovacia dokumentácia v plnom rozsahu rešpektuje platnú legislatívu na úseku ochrany prírody. Realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení sa vytvoria v riešenom území predpoklady pre skvalitnenie podmienok pre faunu a flóru. Pri zakladaní nových plôch zelene a rekonštrukcii jestvujúcej líniovej zelene v celom riešenom území budú vysadené stanovištne vhodné dreviny a kroviny.

8. Vplyvy na krajinu

Krajina sa hodnotí ako integrovaný celok, ktorý má svoj vonkajší vzhľad a svoju vnútornú hodnotu. Prírodnú, kultúrnu a historickú hodnotu krajiny reprezentuje krajinný ráz. Vonkajší vzhľad krajiny predstavuje krajinný obraz, do ktorého sa premieta usporiadanie tvarov reliéfu, štruktúr krajinej pokrývky a priestorových objektov.

Najväčšie nepriaznivé vplyvy na krajinu a to či už z hľadiska zmien krajinej štruktúry, alebo z hľadiska zmien estetického vnímania, sa prejavajú v lokalitách s plánovanými zásahmi, stavebnou činnosťou, zmenami využívania krajiny a pod. Hodnotenie konkrétnych vplyvov na krajinu, súčasnú krajinnú štruktúru, funkčné využitie územia, estetické vnímanie krajiny a pod. bude potrebné uskutočniť v rámci posúdenia vplyvov jednotlivých konkrétnych navrhovaných činností v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie v zmysle platnej legislatívy.

Návrh rozvoja obce nebude mať dopad na časti krajiny, ktoré sú z krajinno-estetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Plánované stavebné zámery nie sú takého charakteru a rozsahu, aby podstatne alebo závažne menili obraz krajiny a narúšali vnemový obraz konkrétnej krajiny. Líniová zeleň sa v území využíva nielen na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií, ale aj ako kompozičný prvok.

Krajinný obraz môže pozmeniť prípadná nová zástavba, ktorá však prirodzene nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru a bude kompozične podobná jestvujúcej vidieckej zástavbe. Týmto spôsobom nebude krajinný obraz narúšaný novými prvkami. Uvedené bude tiež zabezpečené záväznými regulatívami.

Realizáciou navrhovaných opatrení sa vytvoria predpoklady pre ozelenenie scenérie a úpravu celkovej štruktúry krajiny avšak nepredpokladá sa výraznejšia zmena samotného charakteru krajiny.

9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma

Návrh územného nemá vplyv na veľkoplošné a maloplošné chránené územia nachádzajúce sa v blízkosti riešeného územia, ktoré by mohli byť teoreticky ovplyvňované realizáciou zámerov uvedených v navrhovanej územnoplánovacej dokumentácii.

Územný plán nenavrhuje žiadne rozvojové zámery ani činnosti, ktoré by boli v rozpore s podmienkami ochrany chránených území, respektíve s ich manažmentovými opatreniami. Navrhovaná územnoplánovacia dokumentácia nebude mať vplyv ani na vzdialenejšie chránené územia a ani na vzdialenejšie územia sústavy NATURA 2000 nachádzajúce sa mimo riešeného územia.

Územnoplánovacia dokumentácia intenzifikuje a reštrukturalizuje už urbanizované zastavané územie a nové činnosti sú navrhované bez priameho zásahu do prvkov územného systému ekologickej stability.

V navrhovanej územnoplánovacej dokumentácii sú v zmysle platnej legislatívy rešpektované aj všetky ochranné pásma technickej infraštruktúry – ochranné prístupové pásmo vodných tokov, ochranné pásma líniových dopravných stavieb a ochranné pásma líniových technických stavieb (plynovody, vodovody a elektrické vedenia).

Hodnotenie konkrétnych vplyvov na chránené územia, ochranné pásma a prvky územného systému ekologickej stability bude potrebné uskutočniť v rámci posúdenia vplyvov jednotlivých konkrétnych navrhovaných činností v rámci procesu posudzovania vplyvov v zmysle platnej legislatívy.

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

Riešenie navrhovanej územnoplánovacej dokumentácie obce Zbehy vychádza z podkladov presne územne identifikovanej databázy kultúrnych i historických pamiatok a archeologických nálezísk v obci, ktoré zachováva a rešpektuje. Návrh územného plánu nevyvoláva žiadne priame negatívne vplyvy na v súčasnosti známe kultúrne a historické pamiatky a archeologické náleziská. Podmienky novej zástavby sú stanovené v regulatívoch, ktoré rešpektujú aj historickú zástavbu a kultúrne a historické pamiatky obce.

Ochrana archeologických lokalít, kultúrnych a historických pamiatok pri výstavbe je zabezpečená v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov. Nakoľko sa na území obce nachádzajú archeologické náleziská a ešte sa môžu nachádzať aj iné, zatiaľ neevidované archeologické náleziská, je potrebné rešpektovať nasledovné :

- Vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk ku stavbe, ktorá si vyžiada vykonanie zemných prác, je stavebník povinný od Krajského pamiatkového úradu Nitra už v stupni územného konania vyžiadať si v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov záväzné stanovisko, v ktorom budú určené podmienky ochrany archeologických nálezov.
- V prípade nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum ako opatrenia na záchranu archeologických nálezísk a nálezov rozhoduje o výskume a podmienkach jeho vykonania podľa § 35 ods. 7, § 36 ods. 3 a § 39 ods. 1 pamiatkového zákona Krajský pamiatkový úrad Nitra.
- V prípade archeologického nálezu mimo povoleného výskumu, nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác, podľa ustanovenia § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona oznámi nález najneskôr na druhý pracovný deň Krajskému pamiatkovému úradu v Nitre a nález ponechá bezo zmeny až do obhliadky Krajským pamiatkovým úradom v Nitre alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa ohlásenia. Do vykonania obhliadky je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu. Podľa § 40 ods. 10 pamiatkového zákona má nálezca právo na náhradu výdavkov súvisiacich s ohlásením a ochranou nálezu podľa § 40 odsekov 2 a 3 pamiatkového zákona. Pamiatkový úrad poskytne nálezcovi nálezné v sume až do výšky 100 % hodnoty nálezu. Hodnota materiálu a hodnota nálezu sa určuje znaleckým posudkom.

Územnoplánovacia dokumentácia navrhuje chrániť a zabezpečiť priebežnú údržbu kultúrnych pamiatok a objektov s pamiatkovými hodnotami spolu s ich okolím. Na území obce je potrebné rešpektovať aj objekty s pamiatkovými hodnotami nezapísané v Ústrednom zozname pamiatkové fondu. Navrhované riešenie územnoplánovacej dokumentácie obce Zbehy vytvára predpoklady pre zabezpečenie ochrany historických, umelecko-historických, urbanistických a architektonických hodnôt prostredia i objektov zapísaných v ÚZPF, vhodných na zápis do ÚZPF, do Evidencie pamätihodností obce a tiež legislatívne nechránených.

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Návrh územného plánu nemá priamy vplyv na lokality paleontologických nálezísk alebo významných geologických lokalít. V prípade objavenia doteraz neobjavených paleontologických nálezísk alebo geologických lokalít bude potrebné postupovať v súlade s legislatívou chrániacou uvedené typy lokalít.

12. Iné vplyvy

Posudzovaná územnoplánovacia dokumentácia obce nenavrhuje žiadne činnosti, ktoré by mali iné známe negatívne vplyvy na obyvateľov obce, na susedné obce a ani na celkové životné prostredie širšieho regiónu. V prípade nečakaných alebo nových, v súčasnej dobe neznámych vplyvov bude konkrétna situácia riešená v zmysle relevantnej legislatívy s cieľom tieto negatívne vplyvy v čo v čo najväčšej možnej miere eliminovať.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Predkladaná územnoplánovacia dokumentácia predstavuje podrobne spracovanú dokumentáciu zaoberajúcu sa rozvojom územia obce. Územnoplánovacia dokumentácia je spracovaná v zmysle zákona č. 50/1976 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacích dokumentáciách.

Konkrétne vplyvy na životné prostredie a ochranu prírody a krajiny nie je možné v tejto fáze vyjadriť presnými kvantitatívnymi ukazovateľmi. Pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácie boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy v oblasti životného prostredia a ochrany prírody a krajiny. Pri hodnotení očakávaných vplyvov nových rozvojových zámerov na životné prostredie je možné konštatovať, že tieto zábery boli navrhnuté so zámerom nepôsobiť významnými vplyvmi na životné prostredie a súčasne rešpektovať všetky platné zákony a iné právne predpisy. Ich priama realizácia bude možná tiež za podmienky rešpektovania relevantnej legislatívy, čo sa bude kontrolovať v priebehu ich následných povoľovacích konaní.

Pripravovaná územnoplánovacia dokumentácia nemá žiadne podstatné negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov obce, ale naopak navrhovanými opatreniami a regulatívami sa stanovujú podmienky pre zlepšenie životného prostredia a zdravia obyvateľov obce s pozitívnym vplyvom.

V územnom pláne sa určuje využitie potenciálu územia na zabezpečenie rozvoja vo všetkých jeho funkčných požiadavkách s ohľadom na vytvorenie predpokladov pre rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, technickej vybavenosti, rekreácie, športu, zelene a výroby.

Z komplexného hodnotenia strategického dokumentu vyplýva, že územnoplánovacia dokumentácia neobsahuje žiadne riešenia, ktoré by mali známy výrazný negatívny vplyv na zložky životného prostredia respektíve na životné prostredie ako celok.

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Z posúdenia navrhovanej územnoplánovacej dokumentácie nevyplývajú žiadne negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie ľudí, preto nie je možné exaktne definovať konkrétne opatrenia na prevenciu, elimináciu a minimalizáciu vplyvov na životné prostredie. V záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie sú stanovené regulatívy rozvoja územia, ako aj stanovené prípustné, neprípustné a doplnkové funkcie na jednotlivých rozvojových lokalitách. Do územnoplánovacej dokumentácie sú zapracované ekostabilizačné opatrenia na zlepšenie životného prostredia ako aj ekologickej stability. Predkladané návrhy a opatrenia sú predpokladom k vytvoreniu podmienok pre krajinnoeologicky optimálne využitie územia teda vytvorenie takého systému, ktorý je schopný zosúladiť požiadavky spoločenského rozvoja s potrebami ochrany prírody a prírodných zdrojov, a pritom je schopný udržať ekologickú stabilitu.

Za účelom preventívnych opatrení určených na minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov riešeného územia je potrebné zdefinovať a v praxi dodržiavať a realizovať nasledovné všeobecné podmienky:

- rešpektovať všetky relevantné platné právne predpisy napr. zákon o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, zákon o ochrane lesného pôdneho fondu, zákon o vodách, zákon o ochrane prírody a pod.,
- chrániť a udržiavať existujúcu zeleň, zakladať novú zeleň, dopĺňať a dosádzať líniovú zeleň na medziach a popri poľných cestách a vodných tokoch, odstraňovať poškodené a choré jedince za účelom zmiernenia ohrozenia pôdy veternou a vodnou eróziou,
- chrániť lesný pôdny fond, ktorý tvorí základ krajnotvorných, ochranno-prírodných i ekostabilizačných prvkov územia obce,
- pri dosadbe a rekonštrukcii zelene postupne vylučovať stanovištne nevhodné druhy drevín, v intraviláne druhy patriace k peľovým alergénom a tiež invázne druhy, ktoré sa môžu z intravilánu rozšíriť do okolitej krajiny,
- zabezpečovať ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného ÚSES, biotickej integrity krajiny a biodiverzity nástrojmi územného plánovania,
- zabezpečovať protieróznú ochranu pôdy uplatnením prvkov ÚSES v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou,
- odstraňovať pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov ÚSES,
- v rámci optimálnejšieho usporiadania ornej pôdy rozčleniť veľkoblokovú ornú pôdu na menšie celky a vzniknuté hranice doplniť pásmi nelesnej drevinnej vegetácie,
- eliminovať pestovanie monokultúr zavedením osevných postupov so striedaním plodín,

- v miestach kontaktu ornej pôdy s prvkami územného systému ekologickej stability prejsť k menšej parcelácii a zmene využívania - vytvoriť tzv. pufracnú zónu z trávno-bylinných porastov a maloblokovej ornej pôdy,
- zvyšovať ekologickú stabilitu riešeného územia,
- venovať zvýšenú pozornosť ochrane vodných zdrojov,
- zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodiach zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov za povodňových situácií i v období sucha,
- dodržiavať ochranné a prístupové pásma vodných tokov a ochranných hrádzí v zmysle STN a vodného zákona,
- koordinovať všetky rozvojové zámery s princípom trvalo udržateľného rozvoja obce,
- rozvíjať výrobné aktivity a služby hlavne v jestvujúcich lokalitách,
- zachovávať a chrániť národné kultúrne pamiatky a ostatné pamätihodnosti obce,
- zachovávať a chrániť architektonické pamiatky a solitéry s kultúrnymi hodnotami,
- zachovávať a chrániť ďalšie objekty a solitéry miestneho významu (aj novodobé),
- rešpektovať všetky ostatné prvky a kategórie tvorby krajiny, ktoré sú uvedené v časti územnoplánovacej dokumentácie riešiacej ochranu prírody a tvorbu krajiny a prvky územného systému ekologickej stability,
- uprednostňovať minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických a legislatívnych nástrojov.

V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Cieľom hodnotenia dokumentácie a jej variantov je vybrať optimálne riešenie, alebo optimálny variant riešenia v procesoch posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. v platnom znení a do územnoplánovacej dokumentácie je možné stanoviť zásady pre výber kritérií pre tieto hodnotenia. Kritériá vychádzajú z požiadaviek trvalo udržateľného rozvoja, ktorý označuje formu spoločenského rozvoja zohľadňujúceho a rešpektujúceho prírodné podmienky.

Záväzným výstupom územného plánu je jeho záväzná časť, ktorá obsahuje návrhy regulatívov územného rozvoja s presne formulovanými zásadami priestorového usporiadania a funkčného využívania územia. Tieto môžeme zoskupiť podľa charakteru do troch skupín:

- krajinné – ekologické kritériá, ktoré sú tvorené regulatívmi ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability územia a starostlivosti o životné prostredie,

- technicko – ekonomické kritériá, tvorené regulatívmi technickej infraštruktúry – vodovodu, kanalizácie, ostatných energií a časovým harmonogramom jej realizácie,
- socio – ekonomické kritériá predstavované regulatívmi pre plochy bývania, občianskeho vybavenia, výroby a regulatívy dopravy.

Kritériami pre hodnotenie navrhovanej územnoplánovacej dokumentácie ako celku prihliadajúc na navrhované aktivity sú problémy existujúceho urbanizovaného prostredia. Ide hlavne o priestorový a funkčný vzťah vplyvov rozloženia navrhovaných aktivít (stavieb) na strane jednej a prijateľnosti navrhovaných činností pre obec k tvorbe a ochrane životného prostredia vrátane prírodného prostredia na strane druhej.

Výber optimálneho variantu predstavuje komplexné posúdenie, vyplývajúce zo zhodnotenia viacerých vplyvov, dôsledkov či dopadov, ako sú:

- vplyvy na obyvateľstvo,
- vplyvy na všetky zložky životného prostredia,
- vplyvy na prírodu, chránenú prírodu a ekologickú stabilitu,
- vplyvy na krajinu a jej historickú štruktúru,
- environmentálne dôsledky,
- sociálno-ekonomické dôsledky,
- územno-technické dopady,
- širšie územné vplyvy a potreby regiónu.

Dôležitosť jednotlivých kritérií je stanovená ich záväznosťou. Všetky použité kritériá hodnotenia sú určené a stanovené hlavne z hľadiska trvalo udržateľného rozvoja. Optimálny variant územnoplánovacej dokumentácie obce Zbehy bude možné určiť až na záver posudzovania strategického dokumentu po jeho prerokovaní a prerokovaní samotnej navrhovanej územnoplánovacej dokumentácie s dotknutými orgánmi a verejnosťou.

2. Porovnanie variantov

Na základe verejného prerokovania zadania územnoplánovacej dokumentácie sa obstarávateľ dopracoval k riešeniu, ktoré spĺňa požiadavky na základné urbanistické riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, komplexnosti navrhovaného riešenia, kapacity verejného dopravného, technického vybavenia územia a verejnoprospešných stavieb.

V súlade so schváleným Zadaním ÚPN obce Zbehy boli v priebehu spracovania etapy konceptu rozpracované, resp. posudzované varianty a alternatívy riešenia rozvoja územia obce, ktoré boli zamerané hlavne na:

Variantné riešenie trasy nadradenej dopravnej komunikácie - rýchlostnej cesty R8 na úrovni mierky ÚPN obce (M 1 : 10 000); riešenie konfliktov navrhovanej trasy cesty R8 s existujúcimi

a schválenými rozvojovými lokalitami na území obce; riešenie väzby trasy cesty R8 s kontaktnými územiami obcí Lužianky, Lehota a Čakajovce:

1. variant / návrh v súlade s ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja – v znení Zmien a doplnkov č. 1,

2. variant / návrh ÚPN obce Zbehy.

- Variantné riešenie trasy preložky cesty II. triedy II/513 na úrovni mierky ÚPN obce (M 1 : 10 000); riešenie polohy križovatky s rýchlostnou cestou R8:

1. variant / návrh v súlade s ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja – v znení Zmien a doplnkov č. 1,

2. variant / návrh ÚPN obce Zbehy.

- Variantné možnosti riešenia rozvoja nových lokalít pre bývanie, pre rozvoj občianskej vybavenosti a služieb, športu, rekreácie a výroby boli v priebehu spracovania dôsledne posudzované. Výsledný návrh je orientovaný prioritne na variantné riešenie rozvoja bývania, vo vzťahu k možným rozvojovým trendom.

V územnom pláne navrhnutá stratégia rozvoja obce predpokladá postupný rozvoj zo súčasných cca 2 250 obyvateľov (rok 2016) v závislosti od predpokladaných – možných rozvojových trendoch, ktoré predstavujú tri možné rozvojové varianty:

1. variant (3 000 – 3 350 obyvateľov - prechodne stagnačný trend), vychádzajúci z prognózy vývoja obyvateľov obce predpokladá len kvalitatívny rozvoj na súčasných zastavaných plochách a obmedzený plošný rozvoj,

2. variant (4 880 – 5 090 obyvateľov - optimálny rozvojový trend) vychádza z predpokladu vonkajších imigračných vplyvov z krajského mesta Nitra a Strategického parku Nitra – Sever, vrátane automobilového závodu Jaguar Land Rover, stúpajúcej atraktívnosti územia obce vyplývajúcej z jej polohy v rámci nitrianskeho ťažiska osídlenia a postupne stúpajúcej kvalite technického vybavenia obce.

Územný rozvoj sa predpokladá prioritne na disponibilných plochách súčasného zastavaného územia obce a na vymedzených plochách vo väzbe na zastavané územie.

3. variant (5 300 – 5 500 obyvateľov - progresívny rozvojový trend), okrem predpokladov z ktorých vychádza 2. variant, predpokladá možnosť zvýšenia vonkajších imigračných vplyvov a toho vyplývajúcej potreby vytvorenie rezervných, resp. ponukových plôch.

Rozvoj bývania bude orientovaný okrem využitia prípadných zostávajúcich rezerv na disponibilných plochách súčasného zastavaného územia obce a plochách navrhovaných vo väzbe na zastavané územie, na vymedzené výhľadové rozvojové plochy.

Navrhovaná koncepcia ÚPN obce Zbehy je podrobne vypracovaná v zmysle 2. variantu, ktorý predstavuje optimálny rozvojový trend (návrh). Návrhová etapa je riešená v záväznej hodnotiacej úrovni.

Súčasťou koncepcie je aj dokumentovanie 3. variantu, ktorý predstavuje progresívny trend rozvoja územia obce (výhľad). Výhľadová etapa rozvoja obce je riešená v odporúčenej hodnotiacej úrovni.

- Alternatívny spôsob odvádzania splaškových odpadových vôd a ich čistenia na ČOV (ČOV Nitra / ČOV Zbehy) boli v priebehu spracovania dôsledne posudzované. Vzhľadom k stanoviskám ZVS, a. s., Nitra, zo dňa 18. 02. 2019 a 29. 04. 2019, ktoré opakovane vylučujú možnosť napojenia obce Zbehy na verejnú kanalizáciu mesta Nitra, je v ÚPN obce Zbehy dokumentovaná len 2. alternatíva:

2. alternatíva / návrh odvádzania splaškových odpadových vôd a ich čistenia na ČOV Zbehy.

Navrhovaná dokumentácia rešpektuje vymedzenie riešeného územia a hlavné úlohy riešenia stanovené zadáním. Požiadavky na rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a športu, technického vybavenia a požiadavky z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a zachovania kultúrnych pamiatok sú rešpektované v rozsahu schváleného Zadania. Výsledkom prerokovania konceptu územnoplánovacej dokumentácie obce bude výber najlepšieho variantu, prípadne kombinácie variantných riešení.

Ako vyplýva z ustanovenia § 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, základným cieľom územnoplánovacej dokumentácie obce je sústavne a komplexne riešiť priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia, určiť jeho zásady, navrhnuť vecnú a časovú koordináciu činnosti ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie utvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt.

Hlavné dôvody obstarania územnoplánovacej dokumentácie:

- vypracovanie novej koncepcie územného rozvoja obce, ktorá bude po prehodnotení ÚPN obce Zbehy (2007) reagovať na aktuálne územno-rozvojové požiadavky vyplývajúce z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie – Územného plánu regiónu Nitrianskeho kraja – v znení Zmien a doplnkov č. 1 (2015), ako aj existencie Strategického parku Nitra – Sever, vrátane automobilového závodu Jaguar Land Rover,
- prehodnotenie a aktualizovanie pôvodných koncepcií rozvoja územia súvisiacich s riešením problematiky priestorového usporiadania a funkčného využívania územia,
 - vytvorenie podmienok pre rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie, športu, cestovného ruchu, vidieckej turistiky a agroturistiky, zelene,
 - vytvorenie podmienok pre rozvoj priemyselnej výroby a prevádzok drobného podnikania,

- zhodnotenie možností rozvoja poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva,
- prehodnotenie a aktualizovanie pôvodných požiadaviek na ochranu prírody a tvorbu krajiny, ochranu prvkov územného systému ekologickej stability (ÚSES) a zložiek životného prostredia,
- prehodnotenie a aktualizovanie pôvodných koncepcií rozvoja územia súvisiacich s riešením problematiky dopravného a technického vybavenia územia, ako aj ochranou územia obce:
 - trasy nadradených dopravných komunikácií - rýchlostnej cesty R8 a preložky cesty II/513,
 - zásobovanie obce pitnou vodou z verejného vodovodu, t.j. rozšírenie verejného vodovodu do miestnej časti Andač a súčasne vytvorenie II. tlakového pásma vodovodu Zbehy pre zástavbu nad hornou hranicou existujúceho zásobného rozsahu vodovodu (cca 160,00 m n. m.) s akumuláciou pitnej vody...,
 - návrh alternatívneho spôsobu odvádzania a čistenia splaškových odpadových vôd na ČOV Zbehy, vzhľadom k stanoviskám ZVS, a. s. Nitra (18.02.2019 a 29.04.2019), ktoré opakovane potvrdzujú že v súčasnosti, z dôvodu kapacitnej vyťaženia verejnej stokovej siete mesta Nitra nie je možné napojenie obce na verejnú kanalizáciu mesta Nitra,
 - revitalizácia voľnej krajiny proti prívalovým dažďom, veternej a vodnej erózii,
 - ochrana existujúceho zastavaného územia a rozvojového územia pred odtokom dažďových vôd z povrchového odtoku (zasakovacie a zvodné prielohy, vsakovanie),
 - pôdoochranné opatrenia (v území nad 7o realizácia trvalých trávnych porastov, zasakovacie políčka),
 - opatrenia na zadržanie odtoku zrážkových vôd v území (poldre, vsakovanie, revitalizácia priestoru sústredeného odtoku zrážkových vôd občasných vodných tokov).

Základné ciele rozvoja riešeného územia obce Zbehy predstavujú koordináciu jednotlivých jestvujúcich a novonavrhovaných funkčných plôch (obytné zóny, občianska vybavenosť, výroba a rekreácia), s riešením dopravy a technickej infraštruktúry pri zachovaní dôrazu na ochranu zložiek životného prostredia a tvorby krajiny.

Hlavné úlohy a ciele pre riešenie územného plánu obce:

- návrh optimálneho rozvoja obce na nasledujúce obdobie,
- zapracovanie všetkých relevantných zámerov, štúdií a projektov do územného plánu,

- vytvorenie územno-technických predpokladov pre rozvoj bytovej výstavby a spôsob využitia pozemkov, na ktorých sa nachádzali neobývané prípadne ťažko poškodené domy,
- vytvorenie územno-technických predpokladov pre rozvoj občianskej vybavenosti, rekreácie a športových aktivít,
- vytvorenie územno-technických podmienok pre rozvoj ľahkého priemyslu a drobného podnikania,
- vytvorenie predpokladov pre rozvoj turistiky, agroturistiky a prechodného ubytovania,
- podpora rozvoja rekreačných aktivít na miestnej, regionálnej a prípadne i na nadregionálnej úrovni,
- zabezpečenie vyváženého udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce s dlhodobým programom postupného napĺňania zámerov obce a vytvárania podmienok pre plnohodnotné uspokojovanie životných potrieb jej obyvateľov v rámci celého navrhovaného obdobia,
- vytvorenie územno-technických podmienok pre rozvoj technickej infraštruktúry a vybavenosti,
- navrhnutie výsadby stromovej a krovitej vegetácie s cieľom posilnenia ekologickej stability územia,
- vymedzenie chránených území, objektov a ochranných pásiem a zabezpečenie ochrany historického dedičstva, ochrany prírody, tvorby krajiny a ekosystémov,
- prehĺbenie a usmernenie koncepčných zámerov, ale aj limitov a lokálnych obmedzení, vyplývajúcich z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, z jej záväzných častí a z ostatných územnoplánovacích podkladov a odvetvových koncepcií.

Z hľadiska splnenia požiadaviek zadania a urbanistickej koncepcie sa preferuje schválenie riešeného návrhu územnoplánovacej dokumentácie, ktoré predstavuje optimálne riešenie z hľadiska dlhodobej perspektívy rozvoja obce. Z pohľadu vplyvov návrhu riešenia na životné prostredie možno zaradiť posudzovaný rozvoj za rozvoj aktivít bez výrazných negatívnych vplyvov na obyvateľstvo, obytné prostredie a okolitú krajinu. Realizáciou zámerov navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii dôjde k zlepšeniu celkového stavu životného prostredia a kvality života obyvateľov obce.

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

Proces hodnotenia vychádza metodicky najmä zo zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Samotná územnoplánovacia dokumentácia i správa o hodnotení vychádzajú z komplexných prieskumov a rozborov územia obce vykonaných v procese spracovávaní územného plánu obce, zo zadania územnoplánovacej dokumentácie obce, ktoré určilo rozsah riešenia územnoplánovacej dokumentácie a v neposlednom rade zo samotného spracovávaného konceptu územnoplánovacej dokumentácie obce.

Pri hodnotení vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie bolo do úvahy vzaté predovšetkým hodnotenie predpokladaných vplyvov na životné prostredie vybraných funkčných plôch, stavieb a činností navrhnutých v rámci riešenia územného plánu a odhad ich významnosti podľa prílohy č.5 k zákonu č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov na základe poznania krajiny a bioty riešeného územia. V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie sa vychádzalo zo známych publikovaných informácií o území, vrátane environmentálnych dokumentácií súvisiacich s riešenou problematikou, z vlastných poznatkov posudzovateľa o území, zo skúseností s obdobnými dokumentáciami, ako i z limitov určených všeobecne záväznými právnymi predpismi a záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie.

V procese hodnotenia územnoplánovacej dokumentácie boli zároveň použité všeobecne známe informácie o území publikované napríklad na internetových portáloch (Obec Zbehy, Katastrálny úrad, pôdny portál, portál SHMÚ) ako aj všeobecne záväzné právne predpisy. Na základe všetkých týchto údajov boli zostavené údaje o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a následne boli zhodnotené a popísané všetky známe predpokladané vplyvy pripravovanej územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie.

Zo záverov správy je možné konštatovať, že realizáciou riešení navrhovaných v územnom pláne obce a stanovením navrhnutých regulatívov dôjde k zlepšeniu celkového stavu životného prostredia a kvality života obyvateľov obce.

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Pri vypracovaní tejto správy o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie je nutné upozorniť na problematiku zdôvodňovanie vplyvov „územnoplánovacej dokumentácie“ na životné

prostredie. Samotný územný plán nemá priamy vplyv na životné prostredie, pretože ide o plánovací dokument a jeho riešenie vychádza z princípov trvalo udržateľného rozvoja.

Možné nedostatky vyplývajú zo skutočnosti, že chýbajú aktuálne údaje, charakterizujúce merateľný stav zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie (údaje o kvalite a stave ovzdušia, povrchových vôd, podzemných vôd a pôdy).

Neurčitosti vyplývajú z faktu, že posudzovanie vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia. Preto na základe návrhu územnoplánovacej dokumentácie ešte nie je možné určiť, o aké konkrétne spôsoby a metódy realizácie činností v rámci navrhovaných funkčných plôch pôjde. Zároveň nie je známy ani presný termín realizácie navrhovaných činností a nie sú k dispozícii všetky detailné technické údaje. Tie sa budú riešiť pri príprave konkrétnej činnosti na realizáciu v ďalších stupňoch územného a stavebného konania.

Samotný územný plán nemá priamy vplyv na životné prostredie, nakoľko ide o plánovací dokument a nie je možné vopred určiť, ktoré z navrhovaných aktivít sa budú v skutočnosti realizovať. Návrh záväznej časti však stanovuje zásadné limity a regulatívy, ktoré budú usmerňovať činnosť v území.

Územný plán však aj napriek určeniu limitov a regulatívov nekonzervuje stav v území a vzhľadom na to, že obec je prvok, ktorý sa vyvíja, je možné na základe skúseností a požiadaviek obstarávať zmeny a doplnky tejto dokumentácie.

Uvedené neurčitosti a nedostatky nie sú zásadného charakteru a všetky známe podstatné okolnosti pre posúdenie riešeného nového územného plánu obce Zbehy boli v správe o hodnotení vplyvu na životné prostredie zohľadňované.

VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie

Navrhovaná územnoplánovacia dokumentácia je spracovaná v zmysle Zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a v zmysle Vyhlášky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacích dokumentáciách.

Územný plán predstavuje základný záväzný dokument na usmerňovanie a regulovanie vývoja obce a dosiahnutie súladu všetkých činností v obci. Územný plán pozostáva z textovej a grafickej časti. Textová časť je rozdelená na smernú časť a záväznú časť. V záväznej časti sú definované zásady a regulatívy priestorového usporiadania obce, prípustné, obmedzené a zakázané funkčné využívanie plôch. Záväzná časť ďalej obsahuje zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, územný systém ekologickej stability a tvorby krajiny, zásady a regulatívy využívania prírodných zdrojov a kultúrno-historických hodnôt, zásady a regulatívy dopravného a technického vybavenia a občianskeho vybavenia územia.

Riešenie Územného plánu obce Zbehy vychádza z odborných poznatkov a analýz, ktoré boli vypracované podľa ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a v súčasnosti platných vykonávacích predpisov k uvedenému zákonu. Riešenie zároveň rešpektuje všetky ostatné relevantné legislatívne nariadenia a usmernenia.

Územný plán obce zásadným spôsobom nemení funkčné zónovanie a funkčné využívanie jednotlivých plôch obce. Riešenie územnoplánovacej dokumentácie predstavuje vhodný rozvojový dokument pre obec Zbehy v dlhodobom horizonte, umožňuje primeraný rozvoj obce v oblasti bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a rozvoj zamestnanosti s príslušnou dopravnou a technickou vybavenosťou.

Navrhovaná územnoplánovacia dokumentácia obce Zbehy neprináša žiadne návrhy a zámery, ktoré by zhoršovali životné prostredie, poškodzovali prírodu a krajinu, ale naopak prináša riešenie pre skvalitnenie životného prostredia, revitalizáciu prírodného zázemia a tvarovanie krajiny so zvýšením ekologickej stability.

Vplyv jednotlivých zámerov na životné prostredie bude v prípade splnenia limitov Prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov potrebné posúdiť v rámci samostatného procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie v zmysle platnej legislatívy.

Záverom konštatujeme, že návrh riešenia územného plánu predstavuje vhodný rozvojový dokument pre obec Zbehy, umožňuje primeraný rozvoj v oblasti bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a športu, zelene a výroby s príslušnou dopravnou a technickou vybavenosťou. Neprináša žiadne návrhy, ktoré by neúmerne zhoršovali životné prostredie, poškodzovali prírodu a krajinu a negatívne vplývali na zdravie obyvateľov. Riešenie prináša územné predpoklady pre výrazné skvalitnenie životného prostredia, revitalizáciu prírodného zázemia a tvarovanie krajiny so zvýšením ekologickej stability.

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)

Ing. Vladimír Čulík, Holešovská 26, 951 93 Topoľčianky

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení

- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Zbehy 2015-2025, (MEDIA COELI, Trnava, 2015)

- Územný plán obce Zbehy – Prieskumy a rozbory (ARCH.EKO BB, Banská Bystrica, 2018)
- Územný plán obce Zbehy – Zadanie (ARCH.EKO BB, Banská Bystrica, 2018)
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska - KURS 2001 (Aurex, Bratislava, 2002)
- Zmeny a doplnky Koncepcie územného rozvoja Slovenska (Aurex, Bratislava, 2011)
- Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja (Aurex, 2012)
- Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja – Zmeny a doplnky č. 1 (Aurex, 2015)
- Údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011 (Štatistický úrad SR)
- Atlas krajiny SR (MŽP SR, Bratislava, 2002)
- Správa o kvalite ovzdušia a podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní v SR za roky 2003-2013
- Environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky 2010 (MŽP SR, Bratislava, 2010)
- Ostatné verejne dostupné internetové zdroje

XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

V obci Zbehy, dňa

Ing. Adam Žákovič, starosta obce